

Wyciąg z sekcji I. III. i V. uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą NR 1/22/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 stycznia 2019r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia oraz opublikowania Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 („SZOOP RPO”)

I. Opis poszczególnych osi priorytetowych PO oraz poszczególnych działań/poddziałań

Działanie 1.2 Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje

OPIS DZIAŁANIA 1.2	
Nazwa działania	PROMOWANIE INWESTYCJI PRZEDSIĘBIORSTW W BADANIA I INNOWACJE
Cel szczegółowy działania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)

Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych

OPIS PODDZIAŁANIA 1.2.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PROCESÓW BADAWCZO-ROZWOJOWYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych • Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych • Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych • Liczba wdrożonych wyników prac B+R • Przychód z wdrożonych wyników prac B+R • Liczba wprowadzonych innowacji • Liczba wprowadzonych innowacji produktowych • Liczba wprowadzonych innowacji procesowych • Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych • Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej • Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25) • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26) • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R • Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R • Liczba podmiotów realizujących projekty w zakresie ochrony własności przemysłowej

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego • Liczba wspartych laboratoriów badawczych • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej • Liczba realizowanych prac B+R • Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2) • Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach w szczególności zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. 2. Prowadzenie prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa. 3. Bony na zakup przez MŚP prac badawczo-rozwojowych w jednostkach naukowych. 4. Wsparcie na pokrycie kosztów związanych ze zgłoszeniem do właściwego organu wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej, a także prowadzenie analiz czystości patentowej (tzw. bon na patent). 5. Projekty grantowe w zakresie wskazanym w pkt. 1, 2, 3 i 4. 6. Projekty polegające na wsparciu procesu udzielenia zamówienia publicznego na usługi badawcze i rozwojowe (zamówienia przedkomercyjnego). 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • instytucje otoczenia biznesu¹ • konsorcja przedsiębiorstw • konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych/uczelni • jednostki samorządu terytorialnego, • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • konsorcjum instytucji otoczenia biznesu z jednostką/ami samorządu terytorialnego lub jednostką/jednostkami naukową/naukowymi lub organizacją/organizacjami pozarządową/pozarządowymi 	
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa • jednostki samorządu terytorialnego • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	89 217 774
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego	

¹ Jako podmiot udzielający grantów w przypadku realizacji projektu grantowego.

Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów

1. Projekt wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji².
2. W przypadku projektów realizowanych w konsorcjum przedsiębiorstw, jednostek naukowych/uczelni, podmiotem wiodącym w ramach projektu może być jedynie przedsiębiorstwo.
3. W przypadku projektów realizowanych w ramach typów projektu od 1 do 5 przez jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz samorządowe jednostki organizacyjne, ostatecznym odbiorcą wsparcia w ramach projektu musi być przedsiębiorstwo.
4. W ramach typów projektu od 1 do 5 Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego.
5. W ramach poddziałania przewiduje się zastosowanie instrumentów popytowych (takich jak vouchery, bony itp.).
6. Podstawą oceny projektu określonego w pkt 10.1 jest agenda badawcza, którą przedsiębiorstwo będzie realizować w ramach projektu. W przypadku projektów związanych z tworzeniem zaplecza B+R agenda badawcza musi być realizowana z wykorzystaniem infrastruktury wybudowanej lub rozwijanej w ramach projektu.
7. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw uzależnione jest od zapewnienia dyfuzji wyników prowadzonych prac B+R do gospodarki regionu.
8. W przypadku projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa preferowane będą projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP lub jednostkami naukowymi.
9. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest komercjalizacja wyników prac B+R, rozumiana jako wdrożenie wyników prac B+R we własnej działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub udzielenie licencji lub sprzedaż wyników projektu w celu ich wprowadzania do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy. Komercjalizacja powinna nastąpić w okresie trwałości projektu, przy czym wdrożenie może być sfinansowane ze środków własnych lub innego, zewnętrznego źródła finansowania np. ze środków przeznaczonych na wdrożenie wyników prac B+R w ramach działania 1.6.
10. Przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R okaże się, że dalsze prace nie doprowadzą do osiągnięcia zakładanych wyników, bądź gdy po zakończeniu prac B+R wdrożenie okaże się bezcelowe z ekonomicznego punktu widzenia.
11. W przypadku projektów obejmujących etap pierwszej produkcji zakres projektu powinien obejmować co najmniej dwa

² Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania.

	<p>poprzedzające poziomy gotowości technologicznej tj. poziom 7 i 8. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu – dotyczy typów projektów od 1 do 5.</p> <p>12. W przypadku realizacji projektu grantowego beneficjent musi zagwarantować, że wszystkie projekty realizowane przez przedsiębiorstwa na tzw. drugim poziomie będą wpisywać się w inteligentne specjalizacje regionu.</p> <p>13. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>14. W ramach typów projektu od 1 do 5 wsparcia nie uzyskują przedsiębiorstwa odpryskowe³.</p> <p>15. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>16. W ramach poddziałania instytucje otoczenia biznesu mogą pozyskać wsparcie na udzielenie grantów jedynie w ramach typu projektu określonego w pkt 10.5.</p> <p>17. Ogłoszenie konkursu w formule projektu grantowego wyklucza możliwość ogłoszenia konkursu z analogicznymi typami projektów⁴.</p> <p>18. W przypadku realizacji projektów w ramach typu 5 maksymalna wartość wsparcia przyznanego pojedynczemu grantobiorcy w ramach projektu grantowego nie może przekroczyć 200 000 EUR.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Możliwe jest sfinansowanie do 10 % kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu związanych z rozwojem kadr B+R, o ile koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji projektu i są bezpośrednio z nim związane. W ramach projektów możliwe jest zatem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w przypadku MŚP możliwe jest sfinansowanie części kosztów w ramach projektu związanych z oddelegowaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel zajmuje się działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu, 2. w przypadku przedsiębiorstw możliwe jest sfinansowanie kosztów związanych z rozwojem umiejętności pracowników zaangażowanych w realizację projektu B+R.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013 istnieje konieczność uwzględniania dochodu w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców, których całkowite koszty kwalifikowane przekraczają 1 mln euro.</p>

³ Nie dotyczy to sytuacji, gdy przedsiębiorstwo odpryskowe jest partnerem w projekcie.

⁴ Instytucja Zarządzająca RPO zastrzega sobie możliwość ogłoszenia konkursu o analogicznym zakresie wsparcia w sytuacji, gdy realizacja projektu grantowego wskazuje na realną możliwość nie osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników produktu i rezultatu.

	<p>Innowacyjny charakter projektów realizowanych w ramach poddziałania uniemożliwia obiektywne oszacowanie dochodu na etapie wniosku o dofinansowanie projektu, dlatego też, zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013, w projektach realizowanych przez dużych przedsiębiorców o całkowitych kosztach kwalifikowanych powyżej 1 mln euro monitorowany będzie rzeczywisty dochód wygenerowany w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia Programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz.1620), – na podstawie art. 25 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. poz. 1075) – na podstawie art. 28 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy

	<p>na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010),</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010), – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	<p>Minimalna wartość dla typu 4: 10 000,00 Maksymalna wartość dla typu 4: 80 000,00</p> <p>Maksymalna wartość dla typu 3: 100 000,00</p> <p>W przypadku występowania nakładania się interwencji na poziomie krajowym i regionalnym IZ RPO wprowadzi na etapie wyboru i wdrażania projektów odpowiednie mechanizmy, których celem będzie zapobiegnięcie podwójnemu finansowaniu</p>
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 1.2.2 Wsparcie prac B+R poprzez instrumenty finansowe

OPIS PODDZIAŁANIA 1.2.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE PRAC B+R POPRZEZ INSTRUMENTY FINANSOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wdrożonych wyników prac B+R Liczba utworzonych miejsc pracy u ostatecznych odbiorców IF Wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców IF Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1) Liczba wspartych funduszy pożyczkowych Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje Liczba ostatecznych odbiorców wspartych przez fundusze pożyczkowe Wartość udzielonych pożyczek ogółem Wartość udzielonych pożyczek w części UE Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi
10. Typy projektów	<p>1. Wsparcie projektów zakładających zakup wyników prac B+R i ich wdrożenie do etapu pierwszej produkcji poprzez instrumenty finansowe.</p> <p>Wsparcie będzie miało charakter kompleksowy, obejmując interwencją również finansowanie linii pilotażowych oraz działania w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> podmioty wdrażające instrumenty finansowe
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> przedsiębiorstwa
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 16 100 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Instrumenty finansowe – wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie wynikającym z wybranego przez IZ RPO modelu wdrażania instrumentów finansowych.

<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt zakłada wsparcie projektów przedsiębiorstw wpisujących się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji⁵. 2. Beneficjent/odbiorca końcowy prowadzi działalność gospodarczą na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego. 3. W przypadku projektów obejmujących etap pierwszej produkcji zakres projektu powinien obejmować co najmniej dwa poprzedzające poziomy gotowości technologicznej tj. poziom 7 i 8. Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem projektu może być wdrożenie wyników tych prac, przy czym komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. 4. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej. 5. Projekt jest realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. 6. W przypadku projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa preferowane będą projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP lub z jednostkami naukowymi. 7. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw uzależnione jest od zapewnienia dyfuzji wyników prowadzonych prac B+R do gospodarki regionu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Możliwe jest sfinansowanie do 10 % kosztów kwalifikowalnych ponoszonych przez odbiorców ostatecznych (MŚP) związanych z rozwojem kadr B+R, o ile koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji projektu i są bezpośrednio z nim związane. W ramach projektów możliwe jest zatem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. możliwe jest sfinansowanie części kosztów w ramach projektu związanych z oddelegowaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę bądź z dużego przedsiębiorstwa, który to personel zajmuje się działalnością badawczą, rozwojową i innowacyjną na nowo utworzonych u beneficjenta stanowiskach i nie zastępuje innego personelu, 2. możliwe jest sfinansowanie kosztów związanych z rozwojem umiejętności pracowników zaangażowanych w realizację projektu B+R.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na finansowanie ryzyka oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia

⁵ Regionalna Strategia Inteligentnej Specjalizacji obejmuje także proces przedsiębiorczego odkrywania.

	<p>Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018, poz. 1619),</p> <p>- na podstawie art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2018, poz. 1619),</p> <p>- jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	16 100 000
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Fundusz Funduszy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	1. Pożyczka Wartość produktu finansowego – od 200 tys. zł do 2 mln zł

	<p>Maksymalny okres spłaty – 10 lat</p> <p>Odbiorcy: Przedsiębiorcy</p> <p>Preferencję w zakresie warunków wsparcia: oprocentowanie pożyczki minimalnie na poziomie stopy bazowej.</p>
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa – MŚP

Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej

OPIS DZIAŁANIA 4.3

OPIS DZIAŁANIA 4.3	
6. Nazwa działania	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków • Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (CI19) • Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (CI18) • Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody • Masa osadów ściekowych podlegających przetworzeniu • Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej, którzy przyłączyli się do sieci w wyniku realizacji projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych • Długość sieci kanalizacji sanitarnej • Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej • Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej • Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków • Długość sieci wodociągowej • Długość wybudowanej sieci wodociągowej • Długość przebudowanej sieci wodociągowej • Liczba wybudowanych ujęć wody • Liczba wspartych stacji uzdatniania wody • Liczba instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych

	<ul style="list-style-type: none"> Liczba urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> Kompleksowe projekty wyłącznie w aglomeracjach o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM: <ol style="list-style-type: none"> budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, budowa, przebudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody oraz inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi, budowa, przebudowa, modernizacja specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych, urządzenia i aparatura kontrolno-pomiarowa (m.in. laboratoria i instalacje kontrolno-pomiarowe). Projekty grantowe w zakresie wskazanym w punkcie 1. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> jednostki samorządu terytorialnego związki jednostek samorządu terytorialnego stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego samorządowe jednostki organizacyjne inne podmioty posiadające osobowość prawną przedsiębiorstwa realizujące zadania publiczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stąbiej rozwinięty	26 600 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> Projekty związane z zaopatrzeniem w wodę realizowane wyłącznie w ramach kompleksowych projektów wodno- 	

	<p>ściekowych (stanowią niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu) lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Warunkiem finansowania projektów dotyczących ścieków komunalnych w danej gminie jest ich umieszczenie w aktualizacji KPOŚK oraz w opracowanym dla danej AKPOŚK Master Planie. W ramach RPO wsparcie uzyskują inwestycje w aglomeracjach (ujętych w KPOŚK) o wielkości między 2 tys. a 10 tys. RLM, zgodnie z obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie dokumentem prawa miejscowego⁶ (rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji). W uzasadnionych przypadkach (np. zmiana wielkości aglomeracji w akcie prawa miejscowego w stosunku do danych w KPOŚK) możliwa będzie realizacja działań w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM. 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 4. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 5. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.
<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21.Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22.Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w</p>

⁶ Poza AKPOŚK

	<p>zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekompensata za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym, – pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>

	zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury

OPIS DZIAŁANIA 4.4	
6. Nazwa działania	OCHRONA I ROZWÓJ ZASOBÓW KULTURY
7. Cele szczegółowe działania	Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba uczestników imprez kulturalnych • Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem • Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem • Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem • Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba zrealizowanych imprez kulturalnych
10. Typy projektów	1. Projekty obejmujące prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych ⁷ , w otoczeniu zabytku ⁸ i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych.

⁷ Wsparciem objęte będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Definicja zabytku w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.)

⁸ Przez otoczenie należy rozumieć teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej. 3. Konserwacja zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne. 4. Projekty informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu (np. produkt regionalny) jako element szerszych projektów w zakresie kultury wskazanych w punktach 1-3. 5. Projekty związane z organizacją imprez kulturalnych, które wykazują znaczny wpływ na gospodarkę regionalną i znaczący wkład w osiągnięciu celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Obszaru Priorytetowego Kultura. 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • przedsiębiorstwa 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	24 390 120
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

<p>18.Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy w odniesieniu do projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz projektów dotyczących wydarzeń kulturalnych, realizowanych przez Samorząd Województwa jako lidera projektu.</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19.Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt nie dotyczy obiektu: <ol style="list-style-type: none"> 1) wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanego przez Prezydenta RP za Pomnik Historii lub 2) zlokalizowanego na obszarze objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonego na obszarze uznanym przez Prezydenta RP za Pomnik Historii, kwalifikującego się do POIiŚ 2014-2020 (z uwagi na wartość projektu lub typ beneficjenta). Przedmiotowe ograniczenie nie dotyczy przedsięwzięć objętych inicjatywą samorządu województwa Program opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego.. 2. Wsparcie uzyskają inwestycje w obiekty zabytkowe, o znaczeniu regionalnym, zgodne z kierunkami określonymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, lub inwestycje uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym. 3. Inwestycje kulturalne w ramach PI 6c powinny być wspierane na warunkach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.. 4. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 5. Projekty w zakresie kultury muszą przyczyniać się do osiągnięcia wymiernych i trwałych korzyści społeczno-gospodarczych. 6. Projekty muszą przyczyniać się do realizacji priorytetów rozwoju kultury (poprawa dostępności do kultury, zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze, podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu). 7. Wsparcie uzyskają wyłącznie wydarzenia kulturalne, jeżeli zostaną spełnione <u>łącznie</u> następujące kryteria: <ul style="list-style-type: none"> - znaczny wpływ na gospodarkę regionalną, wykazany przez wymierne długoterminowe korzyści, zgodnie

	<p>z przeprowadzoną analizą finansową i ekonomiczną,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wkład w realizację celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach <i>Obszaru Priorytetowego Kultura</i>, wspierane wydarzenie kulturalne musi przyczyniać się do promowania kultury, dziedzictwa kulturowego i przemysłów kreatywnych, - wysokość wkładu EFRR nie może przekroczyć wkładu sektora prywatnego w realizację projektu (przy obliczaniu wkładu prywatnego nie uwzględnia się bezpośrednich wpływów, np. ze sprzedaży biletów) <p>8. Maksymalna alokacja przeznaczona na wsparcie wydarzeń kulturalnych wynosi 4,5 mln euro.</p> <p>9. Promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną; - zastosowanie rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków; - dywersyfikację źródeł finansowania działalności - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; - dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji; - tworzenie nowych miejsc pracy. <p>10. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p>
<p>20.Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>21.Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22.Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23.Warunki stosowania uproszczonych form</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania</p>

<p>rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24.Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
<p>25.Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
<p>26.Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>27.Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych,</p>

	o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli. Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.
28.Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
29.Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30.Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31.Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32.Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33.Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.5 Ochrona przyrody

OPIS DZIAŁANIA 4.5

OPIS DZIAŁANIA 4.5	
6. Nazwa działania	OCHRONA PRZYRODY
7. Cele szczegółowe działania	Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów • Liczba osób korzystających z utworzonych/odnowionych szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych • Powierzchnia obszarów, dla których opracowano plany ochrony • Liczba osób korzystających z wybudowanej/ przebudowanej/ doposażonej infrastruktury ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej • Powierzchnia terenów objętych inwentaryzacją przyrodniczą
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23) • Powierzchnia wspartych miejskich terenów zieleni • Powierzchnia wybudowanej/rozbudowanej/ zmodernizowanej/doposażonej infrastruktury na cele działalności z zakresu edukacji ekologicznej • Liczba wspartych form ochrony przyrody

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody • Długość szlaków turystycznych • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Długość ścieżek edukacyjnych • Długość nowoutworzonych ścieżek edukacyjnych • Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem • Liczba sporządzonych inwentaryzacji przyrodniczych
<p>10.Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody. 2. Projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych. 3. Działania w ramach zielonej infrastruktury, jako nośnika usług ekosystemowych. 4. Działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o ochronie przyrody). 5. Tworzenie, odnawianie szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych. 6. Tworzenie i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej, w tym na obszarach miejskich (np. parki miejskie, ogrody botaniczne). 7. Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej. 8. Tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych. 9. Projekty dotyczące sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej. 10. Działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu, realizowane w sposób komplementarny i uzupełniający do kampanii ogólnopolskich, jako element projektu inwestycyjnego. 11. Projekty grantowe w zakresie typów projektów określonych w pp 1 i 2.
<p>11.Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe osoby prawne • przedsiębiorstwa • organizacje pozarządowe

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	10 228 067
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt z zakresu ochrony siedlisk i gatunków powinien zostać zaopiniowany przez organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem chronionym pod kątem zasadności jego realizacji, zgodności z celami ochrony danego obszaru oraz w celu wykluczenia realizacji projektów mogących powodować negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego, powielających się lub kolidujących ze sobą. 2. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych. 3. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 4. Preferencje uzyskają projekty parków krajobrazowych realizowane na obszarach Natura 2000 – dotyczy projektów związanych z ochroną siedlisk i gatunków. 5. Wsparcie dotyczące obszarów Natura 2000 będzie zgodne z Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020. 	
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)	nie dotyczy	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w	

	pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 4.6 Ochrona środowiska naturalnego i zasobów kulturowych na obszarze ZIT

OPIS DZIAŁANIA 4.6	
Nazwa działania	OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZASOBÓW KULTUROWYCH NA OBSZARZE ZIT
Cele szczegółowe działania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3) Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4) Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 4.6.1 Wsparcie gospodarki wodno-ściekowej w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.1	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (CI19) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (CI18) Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody Masa osadów ściekowych podlegających przetworzeniu Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej, którzy przyłączyli się do sieci w wyniku realizacji projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych Długość sieci kanalizacji sanitarnej Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków Długość sieci wodociągowej

	<ul style="list-style-type: none"> • Długość wybudowanej sieci wodociągowej • Długość przebudowanej sieci wodociągowej • Liczba wybudowanych ujęć wody • Liczba wspartych stacji uzdatniania wody • Liczba instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych • Liczba urządzeń i aparatury kontrolno-pomiarowej 		
10. Typy projektów	<p>1. Kompleksowe projekty wyłącznie w aglomeracjach o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, b) budowa, przebudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków, c) budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, d) systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody oraz inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi e) budowa, przebudowa, modernizacja specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych, f) urządzenia i aparatura kontrolno-pomiarowa (m.in. laboratoria i instalacje kontrolno-pomiarowe). <p>Strategia ZIT określa całościową koncepcję wsparcia gospodarki wodno-ściekowej na obszarze objętym ZIT.</p>		
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa realizujące zadania publiczne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 		
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1"> <tr> <td>stabilniej rozwinięty</td> <td>8 400 000</td> </tr> </table>	stabilniej rozwinięty	8 400 000
stabilniej rozwinięty	8 400 000		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.		

17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty związane z zaopatrzeniem w wodę realizowane wyłącznie w ramach kompleksowych projektów wodno-ściekowych (stanowią niewielką część kompleksowych projektów – do 40% całkowitych wydatków związanych z realizacją projektu) lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub uregulowana gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi. 2. Warunkiem finansowania projektów dotyczących ścieków komunalnych w danej gminie jest ich umieszczenie w aktualizacji KPOŚK oraz w opracowanym dla danej aKPOŚK Master Planie. W ramach RPO wsparcie uzyskują inwestycje w aglomeracjach (ujętych w KPOŚK) o wielkości między 2 tys. a 10 tys. RLM, zgodnie z obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie dokumentem prawa miejscowego⁹ (rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji). W uzasadnionych przypadkach (np. zmiana wielkości aglomeracji w akcie prawa miejscowego w stosunku do danych w KPOŚK) możliwa będzie realizacja działań w aglomeracjach powyżej 10 tys. RLM. 3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 4. Wsparcia nie uzyskują projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja

⁹ Poza AKPOŚK

	III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekompensata za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym, – pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p>

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.2	
6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OCHRONY ZASOBÓW KULTURY W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększona atrakcyjność obiektów kultury regionu kujawsko-pomorskiego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem • Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem • Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zabytków objętych wsparciem • Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem • Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem • Liczba instytucji kultury objętych wsparciem • Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty obejmujące prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych¹⁰, w otoczeniu zabytku¹¹ i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych. 2. Rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej.

¹⁰ Wsparciem objęte będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Definicja zabytku w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.)

¹¹ Przez otoczenie należy rozumieć teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

	<p>3. Konserwacja zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne.</p> <p>4. Projekty informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu (np. produkt regionalny) jako element szerszych projektów w zakresie kultury, wskazanych w punktach 1-3.</p> <p>Strategia ZIT określi koncepcję oraz służące temu zintegrowane działania w zakresie zachowania i wykorzystania zasobów kulturowych na obszarze objętym ZIT.</p>	
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organizacje pozarządowe • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • przedsiębiorstwa 	
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 	
<p>13. Instytucja pośrednicząca</p>	<p>Miasto Bydgoszcz</p>	
<p>14. Instytucja wdrażająca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>słabiej rozwinięty</p>	<p>5 609 880</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>	
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>Zintegrowane Inwestycje Terytorialne</p>	
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu</p>	

<p>oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt nie dotyczy obiektu: <ol style="list-style-type: none"> 1) wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanego przez Prezydenta RP za Pomnik Historii lub 2) zlokalizowanego na obszarze objętym wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonego na obszarze uznanym przez Prezydenta RP za Pomnik Historii, kwalifikującego się do POIiŚ 2014-2020 (z uwagi na wartość projektu lub typ beneficjenta). Przedmiotowe ograniczenie nie dotyczy przedsięwzięć objętych inicjatywą samorządu województwa Program opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego. 2. Wsparcie uzyskują inwestycje w obiekty zabytkowe, o znaczeniu regionalnym, zgodne z kierunkami Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, lub inwestycje uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym. 3. Inwestycje kulturalne w ramach PI 6c powinny być wspierane na warunkach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Projekty w zakresie kultury muszą przyczyniać się do osiągnięcia wymiernych i trwałych korzyści społeczno-gospodarczych. 4. Projekty muszą przyczyniać się do realizacji priorytetów rozwoju kultury (poprawa dostępności do kultury, zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze, podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu). 5. Promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na: <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną; - zastosowanie rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków; - dywersyfikację źródeł finansowania działalności - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; - dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji;

	<p>- tworzenie nowych miejsc pracy</p> <p>6. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>7. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594), - jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów

	operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 4.6.3 Wsparcie ochrony zasobów przyrodniczych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 4.6.3

6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE OCHRONY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Wzmocniony mechanizm ochrony różnorodności biologicznej w regionie (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów • Liczba osób korzystających z utworzonych/odnowionych szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych • Powierzchnia terenów objętych inwentaryzacją przyrodniczą
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23) • Powierzchnia wspartych miejskich terenów zieleni • Długość szlaków turystycznych • Długość utworzonych szlaków turystycznych • Długość odnowionych szlaków turystycznych • Długość ścieżek edukacyjnych • Długość nowoutworzonych ścieżek edukacyjnych • Liczba wspartych form ochrony przyrody • Liczba sporządzonych inwentaryzacji przyrodniczych
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia określone w Strategii ZIT w ramach całościowej koncepcji ograniczenia degradacji środowiska przyrodniczego i wzmocnienia różnorodności biologicznej na obszarze objętym ZIT: <ol style="list-style-type: none"> a) przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków na obszarach miejskich i pozamiejskich w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, b) projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych, c) działania w ramach zielonej infrastruktury na obszarach miejskich, d) działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o ochronie przyrody), e) tworzenie, odnawianie szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych, f) tworzenie i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej, w tym na obszarach miejskich (np. parki miejskie, ogrody botaniczne), g) działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu, realizowane w sposób komplementarny i uzupełniający do kampanii ogólnopolskich, jako element projektu inwestycyjnego, h) projekty dotyczące sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego

	<ul style="list-style-type: none"> • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • inne podmioty posiadające osobowość prawną • państwowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • przedsiębiorstwa • organizacje pozarządowe 		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu • turyści 		
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1"> <tr> <td>słabiej rozwinięty</td> <td>2 000 000</td> </tr> </table>	słabiej rozwinięty	2 000 000
słabiej rozwinięty	2 000 000		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.		
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne		
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>		
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt z zakresu ochrony siedlisk i gatunków powinien zostać zaopiniowany przez organ odpowiedzialny za zarządzanie obszarem chronionym pod kątem zasadności jego realizacji, zgodności z celami ochrony danego obszaru oraz w celu wykluczenia realizacji projektów mogących powodować negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego, powielających się lub kolidujących ze sobą. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 3. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. 4. Preferencje uzyskują projekty parków krajobrazowych realizowane na obszarach Natura 2000 – dotyczy projektów 		

	<p>związanych z ochroną siedlisk i gatunków.</p> <p>5. Wsparcie dotyczące obszarów Natura 2000 będzie zgodne z Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	85%

beneficjentowi przez właściwą instytucję)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych

OPIS DZIAŁANIA 6.2	
6. Nazwa działania	REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH I ICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH
7. Cel szczegółowy działania	Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach • Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach • Liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI38) • Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39) • Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI40) • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Długość przebudowanych dróg powiatowych • Długość przebudowanych dróg gminnych
10. Typy projektów	1. Zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, adaptacja, remont zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Modernizacja, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 3. Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, remont obiektów/budynków infrastruktury kulturalnej – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 4. Budowa, przebudowa, rozbudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (np. przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu wszystkich obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu 5. Przebudowa, modernizacja infrastruktury dróg lokalnych w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 		
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa • spółdzielnie mieszkaniowe • wspólnoty mieszkaniowe • towarzystwa budownictwa społecznego • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 		
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">słabiej rozwinięty</td> <td style="width: 40%;">28 641 561</td> </tr> </table>	słabiej rozwinięty	28 641 561
słabiej rozwinięty	28 641 561		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Ze względu na charakter projektów rewitalizacyjnych przewiduje się zastosowanie formuły projektów zintegrowanych.</p>		
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy		
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa</p>		

	Kujawsko-Pomorskiego.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie zostanie skierowane wyłącznie na realizację działań wynikających z Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty, dla których kierunki działań zostały określone w strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 3. Podejmowane w ramach działania przedsięwzięcia infrastrukturalne będą powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz będą prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Inwestycje te powinny stanowić uzupełnienie planowanych lub realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 interwencji EFS. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby inwestycje z zakresu PI 9b uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS nie pochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie. 4. W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowanych w ramach działania 6.2 ich komplementarność w zakresie realizacji włączenia społecznego i walki z ubóstwem oraz promowaniem trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia i wsparciem mobilności pracowników wynika z programów rewitalizacji. 5. Projekty z zakresu rewitalizacji będą realizowane wyłącznie jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące sfery społecznej oraz co najmniej jednego z obszarów: gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego. 6. Obszary rewitalizowane będą wyznaczane z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. 7. Możliwość realizacji inwestycji w drogi lokalne (gminne i powiatowe) pod warunkiem, że: stanowią niezbędny element szerszej koncepcji związanej z działaniami rewitalizacyjnymi, a w związku z tym przyczyniają się do rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych w aspekcie społecznym oraz co najmniej jeszcze jednym gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. 8. Możliwość realizacji inwestycji w zakresie kultury pod warunkiem, że: <ol style="list-style-type: none"> a. ich celem będzie poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, b. zasadność wsparcia takiej inwestycji zostanie potwierdzona

	<p>analizą ekonomiczną, finansową i analizą ryzyka,</p> <p>c.</p> <p>koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać kwoty określonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006</p> <p>9. Wszystkie projekty realizowane w ramach Działania 6.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>10. Projekty będą weryfikowane pod kątem komplementarności do innych PI w ramach Programu, tj. 3a w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, 4c w zakresie efektywności energetycznej, 6c w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego, właściwych PI finansowanych z EFS, działaniami planowanymi do realizacji w ramach EFRROW.</p> <p>Komplementarność może wystąpić w stosunku do projektów realizowanych w szczególności w ramach następujących działań/poddziałań: poddziałanie 1.4.3; działanie 2.1; działanie 2.2; działanie 3.3; działanie 3.4; działanie 4.3; działanie 4.4; działanie 5.1; poddziałanie 6.1.1; poddziałanie 6.1.2; poddziałanie 6.3.1; poddziałanie 6.3.2; działanie 8.1; poddziałanie 8.2.1; działanie 8.3; poddziałanie 9.2.1; poddziałanie 9.3.2; poddziałanie 9.4.1; działanie 11.1.</p> <p>11. W ramach działania 6.2 pierwszeństwo będą miały operacje, które zapewnią dodatkowe wyniki w zakresie efektywności energetycznej. Promowane będą projekty przewidujące wysokie standardy w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii. W związku z powyższym premiowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną o co najmniej 25%. Weryfikacja poziomu zwiększenia efektywności energetycznej będzie przeprowadzana w oparciu o załączony do wniosku o dofinansowanie projektu audyt energetyczny.</p> <p>12. Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę budynku, przy czym dofinansowanie kosztów związanych z realizacją tego rodzaju działań będzie możliwe wyłącznie w odniesieniu do powierzchni rozbudowywanej, nadbudowywanej - nie większej niż 50 % powierzchni całkowitej budynku istniejącego przed realizacją projektu.</p> <p>13. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financingu</i>, gdy jego</p>

	zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i>	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane: – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1594). – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w

	<p>punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	nie dotyczy
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	nie dotyczy
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy

Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną

OPIS DZIAŁANIA 6.3

Nazwa działania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ EDUKACYJNĄ
Cele szczegółowe działania	Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5) Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)

Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną

OPIS PODDZIAŁANIA 6.3.1	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ PRZEDSZKOLNĄ
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) Liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
10. Typy projektów	<p>1. Budowa¹², rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego¹³ (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej¹⁴) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwy będzie również zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> jednostki samorządu terytorialnego związki jednostek samorządu terytorialnego stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego samorządowe jednostki organizacyjne państwowe jednostki organizacyjne kościół związki wyznaniowe osoby prawne kościołów osoby prawne związków wyznaniowych organizacje pozarządowe przedsiębiorstwa partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego

¹² Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

¹³ Wychowanie przedszkolne zgodnie z definicją zawartą w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

¹⁴ Poprzez inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1657 z późn. zm.) rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	14 357 945
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.3.1 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 2. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 3. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług edukacji przedszkolnej jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji. 4. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 5. Interwencja ukierunkowana będzie na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do usług wychowania przedszkolnego. W uzasadnionych przypadkach, gdy stan techniczny obiektów, gdzie realizowane jest wychowanie przedszkolne wymaga interwencji, bez której zagrożone jest ich dalsze funkcjonowanie, dopuszczalne będą projekty mające na celu doprowadzenie tych obiektów do stanu, który nie zagraża bezpieczeństwu oraz ich zamknięciu. 6. W przypadku zakupu sprzętu w ramach e-edukacyjnej części 	

	<p>projektu, wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia planowanych zakupów, w szczególności w kontekście oferty edukacyjnej danej szkoły.</p> <p>7. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego</p> <p>8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>9. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdą wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95% W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%. W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego

OPIS PODDZIAŁANIA 6.3.2	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego • Liczba studentów korzystających z wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół

	zawodowych	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych • Liczba wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego 	
10. Typy projektów	<p>1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie¹⁵, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwe będzie również wyposażenie szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne (w tym przedsiębiorcy¹⁶) • placówki doskonalenia nauczycieli • uczelnie • organizacje pozarządowe 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • studenci wyższych szkół zawodowych • nauczyciele akademicy wyższych szkół zawodowych 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	27 120 870
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	

¹⁵ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

¹⁶ Wyłącznie w kontekście praktycznej nauki zawodu.

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy – w zakresie wyższego szkolnictwa zawodowego</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.3.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 2. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 3. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług w zakresie kształcenia zawodowego jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji. 4. W zakresie kształcenia zawodowego realizowane będą wyłącznie inwestycje służące praktycznej nauce zawodu. 5. Możliwość wsparcia działań w zakresie wyposażenia/ doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będzie uzależniona od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania. Zakup wyposażenia będzie dokonywany zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN. 6. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 7. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, powinny być ukierunkowane na dostosowanie kształcenia do wymogów, jakie stawia regionalny rynek pracy oraz tworzenie takich warunków nauki, które odzwierciedlają rzeczywiste środowisko pracy zawodowej. 8. W zakresie wsparcia infrastruktury kształcenia zawodowego preferencyjnie traktowane będą przedsięwzięcia powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wynikającymi z RIS. 9. Inwestycje w infrastrukturę wyższych szkół zawodowych mogą być realizowane pod warunkiem wcześniejszego uzyskania dla

	<p>planowanego do realizacji przedsięwzięcia pozytywnej opinii Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Inwestycje w infrastrukturę wyższych szkół zawodowych wynikają z Inteligentnych Specjalizacji lub Strategii Rozwoju Regionalnego oraz odpowiadają na zidentyfikowane deficyty, poparte weryfikowalnymi danymi.</p> <p>10. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>11. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>12. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-finansing, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju</p>

	regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 6.4 Rewitalizacja oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 6.4	
Nazwa działania	REWITALIZACJA ORAZ INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ EDUKACYJNĄ W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)</p> <p>Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)</p> <p>Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)</p>

Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.1	
6. Nazwa poddziałania	REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH I ICH OBSZARÓW FUNKcjONALNYCH W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach • Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków mieszkalnych na obszarach miejskich • Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach • Liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym • Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI37) • Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI38) • Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39) • Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI40) • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Długość przebudowanych dróg powiatowych • Długość przebudowanych dróg gminnych 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, adaptacja, remont zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji 2. Modernizacja, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 3. Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, modernizacja, remont obiektów/budynków infrastruktury kulturalnej – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 4. Budowa, przebudowa, rozbudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (np. przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu wszystkich obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych – wyłącznie w ramach 1 typu projektu. 5. Przebudowa, modernizacja infrastruktury dróg lokalnych w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru – wyłącznie w ramach 1 typu projektu 	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • organy władzy, administracji rządowej • państwowe jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa • spółdzielnie mieszkaniowe • wspólnoty mieszkaniowe • towarzystwa budownictwa społecznego • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy regionu 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	25 399 119
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	

z innymi PO	Ze względu na charakter projektów rewitalizacyjnych przewiduje się zastosowanie formuły projektów zintegrowanych.
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie zostanie skierowane wyłącznie na realizację działań wynikających z Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji. 2. Realizowane mogą być wyłącznie projekty, dla których kierunki działań zostały określone w strategii ZIT. 3. Podejmowane w ramach działania przedsięwzięcia infrastrukturalne będą powiązane z realizacją celów w zakresie włączenia społecznego i redukcji ubóstwa oraz będą prowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie. Inwestycje te powinny stanowić uzupełnienie planowanych lub realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 interwencji EFS. W przypadku braku możliwości wsparcia z EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 dopuszcza się, aby inwestycje z zakresu PI 9b uzupełniały projekty realizowane ze środków EFS nie pochodzących z RPO WK-P 2014-2020 lub działania finansowane z innych środków publicznych lub prywatnych ukierunkowane na realizację celów w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem, a także zwiększenia szans na zatrudnienie. 4. W przypadku przedsięwzięć infrastrukturalnych realizowanych w ramach poddziałania 6.4.1 ich komplementarność w zakresie realizacji włączenia społecznego i walki z ubóstwem oraz promowaniem trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia i wsparciem mobilności pracowników wynika z programów rewitalizacji. 5. Projekty z zakresu rewitalizacji będą realizowane wyłącznie jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące sfery społecznej oraz co najmniej jednego z obszarów: gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego. 6. Obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru. 7. Możliwość realizacji inwestycji w drogi lokalne (gminne i powiatowe) pod warunkiem, że: stanowią niezbędny element szerszej koncepcji związanej z działaniami rewitalizacyjnymi, a w związku z tym przyczyniają się do rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych w

aspekcie społecznym oraz co najmniej jeszcze jednym gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym.

8. Możliwość realizacji inwestycji w zakresie kultury pod warunkiem, że:
  - a. ich celem będzie poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych,
  - b. zasadność wsparcia takiej inwestycji zostanie potwierdzona analizą ekonomiczną, finansową i analizą ryzyka,
  - c.
9. koszty kwalifikowalne projektu w zakresie kultury nie będą przekraczać kwoty określonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006. Wszystkie projekty realizowane w ramach Poddziałania 6.4.1 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
10. Projekty będą weryfikowane pod kątem komplementarności do innych PI w ramach Programu, tj. 3a w zakresie wsparcia przedsiębiorczości, 4c w zakresie efektywności energetycznej, 6c w zakresie kultury i dziedzictwa kulturowego, właściwych PI finansowanych z EFS, działaniami planowanymi do realizacji w ramach EFRROW.
Komplementarność może wystąpić w stosunku do projektów realizowanych w szczególności w ramach następujących działań/poddziałania: poddziałanie 1.4.3; poddziałanie 3.5.1; poddziałanie 3.5.2; poddziałanie 4.6.1; poddziałanie 4.6.2; działanie 5.1; poddziałanie 6.1.1; poddziałanie 6.1.2; poddziałanie 6.4.2; poddziałanie 6.4.3; działanie 8.1; poddziałanie 8.2.1; działanie 8.3; poddziałanie 9.1.1; poddziałanie 9.1.2; poddziałanie 9.3.2; poddziałanie 9.4.1; działanie 11.1.
11. W ramach działania 6.4.1 pierwszeństwo będą miały operacje, które zapewnią dodatkowe wyniki w zakresie efektywności energetycznej. Promowane będą projekty przewidujące wysokie standardy w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii. W związku z powyższym premiowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną o co najmniej 25%. Weryfikacja poziomu zwiększenia efektywności energetycznej będzie przeprowadzana w oparciu o załączony do wniosku o dofinansowanie projektu audyt energetyczny.
12. Dopuszcza się rozbudowę, nadbudowę budynku, przy czym dofinansowanie kosztów związanych z realizacją tego rodzaju działań będzie możliwe wyłącznie w odniesieniu do powierzchni rozbudowywanej, nadbudowywanej - nie większej niż 50 % powierzchni całkowitej budynku istniejącego przed realizacją projektu.
13. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o

	dofinansowanie projektu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu <i>cross-financing</i>, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), – na podstawie art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.

	<p>U. 2018 poz. 1594).</p> <p>– jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowanych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	nie dotyczy
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	nie dotyczy
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	nie dotyczy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	nie dotyczy

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
---	-------------

Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.2	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ PRZEDSZKOLNĄ W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze przedszkolnej
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
10. Typy projektów	<p>1. Budowa¹⁷, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego¹⁸ (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej¹⁹) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.</p> <p>Uzupełniająco (jako element projektu) możliwy będzie również zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • kościoły • związki wyznaniowe • osoby prawne kościołów • osoby prawne związków wyznaniowych • organizacje pozarządowe • przedsiębiorstwa

¹⁷ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

¹⁸ Wychowanie przedszkolne zgodnie z definicją zawartą w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

¹⁹ Poprzez inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1657 z późn. zm.) rozumie się punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego.

	<ul style="list-style-type: none"> partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego 		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> mieszkańcy regionu 		
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1"> <tr> <td>slabiej rozwinięty</td> <td>4 062 182</td> </tr> </table>	slabiej rozwinięty	4 062 182
slabiej rozwinięty	4 062 182		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.		
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne		
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>		
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.4.2 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług edukacji przedszkolnej jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz wyłącznie na obszarach o najniższym poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji (dane zawarte w diagnozie strategii ZIT). Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 		

	<p>6. Interwencja ukierunkowana będzie na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do usług wychowania przedszkolnego. W uzasadnionych przypadkach, gdy stan techniczny obiektów, gdzie realizowane jest wychowanie przedszkolne wymaga interwencji, bez której zagrożone jest ich dalsze funkcjonowanie, dopuszczalne będą projekty mające na celu doprowadzenie tych obiektów do stanu, który nie zagraża bezpieczeństwu oraz ich zamknięciu.</p> <p>7. W przypadku zakupu sprzętu w ramach e-edukacyjnej części projektu, wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia planowanych zakupów, w szczególności w kontekście oferty edukacyjnej danej szkoły.</p> <p>8. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach</p>

	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 6.4.3	
6. Nazwa poddziałania	INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego (Cel szczegółowy 4)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego • Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35) • Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego

<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego • Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego • Liczba wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego 	
<p>10. Typy projektów</p>	<p>1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie²⁰, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.</p> <p>Uzupełniając (jako element projektu) możliwe będzie również wyposażenie szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).</p>	
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego • związki jednostek samorządu terytorialnego • stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego • samorządowe jednostki organizacyjne • państwowe jednostki organizacyjne • osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne (w tym przedsiębiorcy²¹) • placówki doskonalenia nauczycieli • organizacje pozarządowe 	
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne 	
<p>13. Instytucja pośrednicząca</p>	<p>Miasto Bydgoszcz</p>	
<p>14. Instytucja wdrażająca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>słabiej rozwinięty</p>	<p>6 937 818</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>	
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>Zintegrowane Inwestycje Terytorialne</p>	
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament</p>	

²⁰ Budowa nowych obiektów dopuszczalna jedynie w przypadku, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji.

²¹ Wyłącznie w kontekście praktycznej nauki zawodu.

	<p>Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 2. Wszystkie projekty realizowane w ramach poddziałania 6.4.3 muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury oraz wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 3. Wszystkie projekty, a w szczególności budowa nowej infrastruktury, muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze w celu zachowania równowagi pomiędzy lepszym dostępem do edukacji a długoterminową opłacalnością takiej inwestycji. 4. Budowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług w zakresie kształcenia zawodowego jest dopuszczalna jedynie, gdy zapewnienie infrastruktury w inny sposób nie jest możliwe oraz pod warunkiem wykorzystania ich na potrzeby praktycznej nauki zawodu. W takim wypadku koniecznym jest udokumentowanie braku możliwości wykorzystania/ adaptacji istniejących budynków oraz potwierdzenie zasadności budowy nowego obiektu analizą potrzeb, deficytów i trendów demograficznych zachodzących na obszarze planowanej interwencji (dane zawarte w diagnozie strategii ZIT). 5. W zakresie kształcenia zawodowego realizowane będą wyłącznie inwestycje służące praktycznej nauce zawodu. 6. Możliwość wsparcia działań w zakresie wyposażenia/ doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będzie uzależniona od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania. Zakup wyposażenia dokonywany będzie zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN. 7. Wsparcie infrastrukturalne finansowane z EFRR możliwe jest jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS lub gdy jest niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do CT 10. 8. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, powinny być ukierunkowane na dostosowanie kształcenia do wymogów, jakie stawia regionalny rynek pracy oraz tworzenie takich warunków nauki, które odzwierciedlają rzeczywiste środowisko pracy zawodowej. 9. W zakresie wsparcia infrastruktury kształcenia zawodowego preferencyjnie traktowane będą przedsięwzięcia powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wynikającymi z RIS. 10. Wsparcia nie uzyskają projekty, które zostały fizycznie

	<p>ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>11. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/ Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie będzie uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych rezultatów.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Dochód w projekcie będzie uwzględniany zgodnie z art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013. Zastosowanie znajdują wyłączenia określone w art. 61 ust. 7 i 8 rozporządzenia, w pozostałych przypadkach stosowana będzie metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód, o której stanowi art. 61 ust. 3 lit b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz sekcja III rozdziału II Rozporządzenia nr 480/2014.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Szczegółowe warunki stosowania metod uproszczonych zostaną określone w regulaminach poszczególnych konkursów oraz w zasadach dotyczących projektów pozakonkursowych.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie będzie udzielane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie art. 56 rozporządzenia KE 651/2014 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną oraz zgodnie z zasadami rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208).

<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego (jeśli dotyczy) powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 85%.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 95%</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty objęte pomocą publiczną – minimalny poziom wkładu własnego na poziomie beneficjenta oraz odbiorcy końcowego powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 24 niniejszej tabeli.</p> <p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną – 5%.</p> <p>W przypadku projektów realizowanych na obszarach rewitalizowanych wstępnie przewiduje się środki z budżetu państwa maksymalnie w wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych. Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony na poziomie kryteriów wyboru projektów.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego

OPIS DZIAŁANIA 8.4

Nazwa działania	GODZENIE ŻYCIA ZAWODOWEGO I RODZINNEGO
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)

Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze**OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.1**

6. Nazwa poddziałania	WSPARCIE ZATRUDNIENIA OSÓB PEŁNIĄCYCH FUNKCJE OPIEKUŃCZE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 w powrocie na rynek pracy poprzez finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher), obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) pokrycie kosztów usług bieżącej opieki nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym lub wynagrodzenia dziennego opiekuna²², b) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, 2. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3²³, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą²⁴, 3. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani, 4. Dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci

²² Wsparcie obejmuje sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi poprzez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci (czyli opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, do zapłaty których zobowiązany jest rodzic/opiekun prawny).

²³ W tym IZ zapewni konkursy dedykowane na obszary strategicznej interwencji (OSI) miast regionalnych i subregionalnych oraz Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.

²⁴ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

	z niepełnosprawnościami, 5. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-4).	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie 	
13. Institucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Institucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty	28 420 263
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Koszty związane z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 względem konkretnego dziecka i opiekuna są finansowane ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. 3. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. poz. 925, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki 	

	<p>Spółecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. poz. 368, z późn. zm.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 5. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. 6. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną. 7. Finansowanie działalności bieżącej nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 .</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ²⁵
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i>

²⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu

lub krajowa podstawa prawna)	<p>zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.4.2 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 4) Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3²⁶, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą²⁷, 2. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani, 3. Dostosowanie miejsc opieki na dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, 4. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-3).
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby biernie zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie •

²⁶ W tym IZ RPO zapewni konkursy dedykowane na obszary strategicznej interwencji (OSI) miast regionalnych i subregionalnych oraz Obszary Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.

²⁷ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*

13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty	8 600 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.2 zakłada komplementarność względem działań podejmowanych w ramach Osi 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry. Projekty obejmujące działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane z EFS mogą zostać również wsparte w zakresie inwestycji w infrastrukturę. Przedsięwzięcia finansowane z EFRR winny być powiązane z realizacją celów w tym obszarze, w związku z tym wsparcie z EFRR na rzecz tworzenia podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi do 3 lat realizowane będzie w ścisłym powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach Osi 8.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. 2. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. poz. 925, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. Nr 69, poz. 368, z późn. zm.). 3. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru 	

	<p>Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>4. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu.</p> <p>5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną.</p> <p>6. Finansowanie działalności bieżącej nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ²⁸
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca

²⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu

	2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 8.4.3 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 8.4.3	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 (Cel szczegółowy 5)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu • Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu • Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 • Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie

10. Typy projektów	<p>Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą,²⁹ 2. sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani, 3. pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego zatrudnionego przez gminę w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu, 4. dostosowanie miejsc opieki na dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. 	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne lub osoby bierne zawodowo pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3, w tym osoby, które przerwały karierę zawodową ze względu na urodzenie dziecka lub przebywają na urlopie wychowawczym w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy • osoby pracujące, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 • opiekunowie dzienni/ kandydaci na dziennych opiekunów • nianie/ kandydaci na nianie 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	1 400 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.3 zakłada komplementarność względem działań podejmowanych w ramach Osi 6 <i>Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</i>. Projekty obejmujące działania ukierunkowane na zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 finansowane z EFS mogą zostać również wsparte w zakresie inwestycji w infrastrukturę. Przedsięwzięcia finansowane z EFRR winny być powiązane z realizacją celów w tym obszarze, w związku z tym wsparcie z EFRR na rzecz tworzenia podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi do 3 lat realizowane będzie w ścisłym powiązaniu z działaniami podejmowanymi w ramach Osi 8.</p> <p>Interwencja w ramach Poddziałania 8.4.3 realizowana jest w ramach ZIT.</p>	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z</p>	

²⁹ Katalog możliwych kategorii działań w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 jest zawarty w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*

	<p>Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 8. <p>2. Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. poz. 925, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. Nr 69, poz. 368, z późn. zm.).</p> <p>3. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.</p> <p>4. Projekt uwzględnia zachowanie trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennego opiekuna, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu.</p> <p>5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobków, klubów dziecięcych lub dziennego opiekuna gwarantuje zwiększenie liczby miejsc opieki prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną.</p> <p>6. Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat w formie żłobków lub klubów dziecięcych oraz dziennego opiekuna w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 24 miesiące.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz</p>

	Funduszu Spójności na lata 2014-2020 .
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ³⁰
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013, - rozporządzenie KE nr 651/2014, - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

³⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 9.1

Nazwa działania	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 9.1.1

6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	<p>1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> Program Aktywizacja i Integracja i/lub, Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub, Program Aktywności Lokalnej i/lub, inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; <p>z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej³¹.</p> <p>2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o

³¹ Katalog instrumentów możliwych do stosowania zostanie określony przez IZ RPO WK-P.

	<p>których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;</p> <p>b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełno sprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ)³².</p>	
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) • podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (w tym organizacje pozarządowe) • podmioty ekonomii społecznej 	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które przed zastosowaniem instrumentów i usług rynku pracy wymagają aktywizacji społecznej • osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekunów 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 260 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy lub pozakonkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. 2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zakładały efektywność społeczną i efektywność zatrudnieniową. Efektywność ta będzie wymagana na poziomie określonym w kryteriach wyboru projektów. 3. Zastosowanie mechanizmów zapewniających komplementarność wsparcia EFS i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ). 	

³² Wsparcie realizowane zgodnie z Podrozdziałem 5.2 Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT.
5. W ramach Poddziałania preferowane będą projekty dot. realizowania wsparcia we współpracy służb zatrudnienia i służb społecznych (publicznych i niepublicznych) m.in. poprzez wdrożenie Program Aktywizacja i Integracja (PAI).
6. Preferowane będą przedsięwzięcia obejmujące współpracę i włączenie usług podmiotów ekonomii społecznej w szczególności o charakterze reintegracyjnym tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ.
7. Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.
8. OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:
  - a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - b) CIS i KIS w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
  - c) przedsiębiorstwo społeczne;
  - d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
9. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:
  - a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;
  - b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie;
  - c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub zgodnie z art. 15a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
  - d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu;
  - e) przez podmioty wybrane na zasadach dotyczących udzielania zamówień określonych w Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.
10. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób,

	<p>rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.</p> <p>11. Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.</p> <p>12. Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż OPS/PCPR podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%³³</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

³³ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>85%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 9.1.2

OPIS PODDZIAŁANIA 9.1.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG OPIEKUŃCZYCH W RAMACH ZIT
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, świadczone w lokalnej społeczności obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki³⁴ w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. dziennych domów pobytu, ii. środowiskowych domów samopomocy, iii. klubów samopomocy, iv. mieszkań chronionych i wspomaganych, v. innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową; b) rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych świadczonych w środowisku w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, ii. usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe, iii. usługi asystenckie; c) rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieka i inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie, aktywizację środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) metod samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii; d) uzupełniająco do typu a, b, c: <ol style="list-style-type: none"> i. sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób (w tym sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego, ii. inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnymi (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), iii. działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności rodzin i opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo).
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).</p>

³⁴ Zapewniających opiekę dzienną/całodobową (o ile stanowią formę usług świadczonych w lokalnej społeczności).

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	2 633 413
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. 2. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych. 3. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewniania dostępu do usług. 4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze strategii ZIT. 5. Wsparcie dla rozwoju usług będzie zgodne z Komunikatem Komisji Europejskiej <i>Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie KOM(2007)725</i>. 6. Działania realizowane będą w formule projektów terytorialnych lub problemowych lub tematycznych, o których mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>. 7. Interwencja w ramach poszczególnych typów usług społecznych spełnia minimalne wymagania świadczenia tych usług określone w załączniku nr 1 do <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-</i> 	

	<p>2020.</p> <p>8. Rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych jest możliwy do realizacji wyłącznie jako element wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usług opiekuńczych</p> <p>9. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.</i>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-finansingu</i> nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>40%³⁵</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>

³⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu.

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073)
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)</p>	<p>90%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 9.2 Włączenie społeczne

OPIS DZIAŁANIA 9.2

OPIS DZIAŁANIA 9.2	
Nazwa działania	WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
<p>Cel szczegółowy działania</p>	<p>Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)</p>

Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne

OPIS PODDZIAŁANIA 9.2.1.

OPIS PODDZIAŁANIA 9.2.1.	
6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	<p>1. Indywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Program Aktywizacja i Integracja i/lub, b) Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub, c) Program Aktywności Lokalnej i/lub, d) inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; <p>z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej³⁶.</p> <p>2. Indywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ)³⁷.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) • podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (w tym organizacje pozarządowe) • podmioty ekonomii społecznej

³⁶ Katalog instrumentów możliwych do stosowania zostanie określony przez IZ RPO WK-P.

³⁷ Wsparcie realizowane zgodnie z Podrozdziałem 5.2 Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.

<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które przed zastosowaniem instrumentów i usług rynku pracy wymagają aktywizacji społecznej osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
<p>13. Instytucja pośrednicząca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>14. Instytucja wdrażająca</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>stabilniej rozwinięty</p>	<p>30 334 341</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO</p>	<p>Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.</p>	
<p>17. Instrumenty terytorialne</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy lub pozakonkursowy. Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zakładały efektywność społeczną i efektywność zatrudnieniową. Efektywność ta będzie wymagana na poziomie określonym w kryteriach wyboru projektów. Zastosowanie mechanizmów zapewniających komplementarność wsparcia EFS i Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ). W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. W ramach Poddziałania preferowane będą projekty dot. realizowania wsparcia we współpracy służb zatrudnienia i służb społecznych (publicznych i niepublicznych) m.in. poprzez wdrożenie Program Aktywizacja i Integracja (PAI). Preferowane będą przedsięwzięcia obejmujące współpracę i włączenie usług podmiotów ekonomii społecznej w szczególności o charakterze reintegracyjnym tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ. Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu. 	

8. OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:
- a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
  - b) CIS i KIS w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
  - c) przedsiębiorstwa społeczne;
  - d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
  - e) przez podmioty wybrane na zasadach dotyczących udzielania zamówień określonych w Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.
9. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:
- a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;
  - b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie;
  - c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub zgodnie z art. 15a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
  - d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu.
10. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.
11. Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.
12. Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż

	<p>OPS/PCPR podpiswana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego.</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 .</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>10%³⁸</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczenia wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073)
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>

³⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 9.2.2 Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym

OPIS PODDZIAŁANIA 9.2.2

6. Nazwa poddziałania	AKTYWNE WŁĄCZENIE SPOŁECZNE MŁODZIEŻY OBJĘTEJ SĄDOWYM ŚRODKIEM WYCHOWAWCZYM LUB POPRAWCZYM
7. Cel szczegółowy poddziałania	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (CO16)
10. Typy projektów	1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania na rzecz poprawy szans na zatrudnienie oraz zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy obejmujące:

	<p>a) działania służące wzmocnieniu kompetencji społecznych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,</p> <p>b) działania resocjalizacyjne, terapeutyczne i wychowawcze dla młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,</p> <p>c) działania wspomagające efektywność procesu resocjalizacji poprzez doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz wsparcie służące uzupełnieniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym nie kwalifikującej się do wsparcia w ramach projektów Ochotniczych Hufców Pracy w PI 8ii POWER.</p>		
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).		
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) otoczenie osób nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości lub przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia w/w osób) w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 		
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy		
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy		
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	<table border="1"> <tr> <td>slabiej rozwinięty</td> <td>5 017 278</td> </tr> </table>	slabiej rozwinięty	5 017 278
slabiej rozwinięty	5 017 278		
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.		
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy		
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>		
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>.</p> <p>2. Z uczestnikami projektu realizowanymi przez podmiot inny niż OPS/PCPR podpisywana jest umowa na wzór kontraktu socjalnego .</p> <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytocznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020, ➤ Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, 		

	➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-finansingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ³⁹
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	<p>95%</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%</p>

³⁹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych

OPIS DZIAŁANIA 9.3

Nazwa działania	ROZWÓJ USŁUG ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH
Cele szczegółowe działania	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 2) Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)

Poddziałanie 9.3.1 Rozwój usług zdrowotnych

OPIS PODDZIAŁANIA 9.3.1

6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG ZDROWOTNYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie Liczba dzieci objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie
10. Typy projektów	1. Działania na rzecz wdrożenia programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci

	<p>i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością, w szczególności dedykowanych dla rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wdrożenie systemu badań przesiewowych słuchu, wzroku, mowy w pierwszych i szóstych klasach szkoły podstawowej; b) wdrożenie programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci z niepełnosprawnością lub dzieci i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością; c) wdrożenie programów wczesnego wykrywania i leczenia wad rozwojowych, w tym układu krążenia u noworodków, niemowląt i małych dzieci; d) uzupełniająco działania podnoszące świadomość społeczną w zakresie wiedzy na temat wad rozwojowych (słuchu, wzroku, mowy), konsekwencji niezdiagnozowanych i nieleczonych dysfunkcji, możliwości terapii a także kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych w tym obszarze⁴⁰. <p>2. Działania na rzecz wsparcia deinstytucjonalizacji opieki medycznej nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcia działalności lub tworzenia nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych, w tym Dziennych Domów Opieki Medycznej zgodnie ze standardami wypracowanymi w ramach PO WER, b) długoterminowej medycznej opieki domowej nad osobą niesamodzielną, w tym pielęgniarstwa długoterminowej, c) zapewniania opieki medycznej nad osobami niesamodzielnymi w zastępstwie za opiekunów będących członkami rodzin, w tym opieki domowej lub miejsc opieki w dziennych formach d) uzupełniająco do typu a, b, c: <ol style="list-style-type: none"> i. wsparcie dla opiekunów, w szczególności członków rodzin w postaci wsparcia psychologicznego lub szkolenia w zakresie opieki medycznej nad osobami niesamodzielnymi, ii. wdrożenie na poziomie lokalnym rozwiązań z zakresu koordynacji realizacji usług medycznych kierowanych do osób niesamodzielnych iii. przygotowanie i tworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego i wspomagającego połączonego z doradztwem w doborze sprzętu i jego wykorzystania oraz treningami z zakresu jego samoobsługi i przygotowanie warunków do opieki domowej, iv. teleopiekę medyczną wykorzystywaną na potrzeby doradztwa medycznego oraz bezpośredniej pomocy personelu medycznego na wezwanie w szczególnej sytuacji, v. szkolenia oraz prowadzenie doradztwa w zakresie dostosowania podmiotów leczniczych do potrzeb osób niesamodzielnych, vi. wsparcie funkcjonowania zespołów środowiskowych na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej lub psychiatrycznej.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).</p>
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Typ projektów nr 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia

⁴⁰ Wyłącznie w powiązaniu z pozostałymi przedsięwzięciami.

	<ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze pracownicy podmiotów realizujących usługi zdrowotne (wyłącznie w zakresie działań podnoszących standard i jakość usług realizowanych na rzecz bezpośrednich odbiorców). <p>Typ projektów nr 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> osoby niesamodzielne opiekunowie osób niesamodzielnych, w szczególności członkowie rodzin podmioty lub osoby świadczące usługi z zakresu opieki długoterminowej 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	15 000 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z <i>Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020</i>. Zakres realizowanego wsparcia będzie zgodny z zatwierdzoną Policy Paper i Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewniania dostępu do usług. W zakresie działań związanych z programami zdrowotnymi przewidywane są mechanizmy koordynacyjne, zapobiegające powielaniu się wsparcia (działania w tym zakresie będą rozpatrywane przez Komitet Sterujący do spraw koordynacji interwencji EFSI w obszarze zdrowia). Kwestie programów profilaktycznych i programów zdrowotnych zostaną uregulowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.. <p>Inne limity i ograniczenia wynikające z:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020, ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, ➤ Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020, ➤ dokumentu pn. <i>Dzienny dom opieki medycznej – organizacja i zadania</i> (Standard DDOM), przyjętego uchwałą Komitetu Sterującego nr 49/2017/XIV, opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji w zakresie CT 9.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-finansingu</i> nie może stanowić więcej niż 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	10% ⁴¹
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%

⁴¹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych

OPIS PODDZIAŁANIA 9.3.2	
6. Nazwa poddziałania	ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu • Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami

	<p>asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi świadczone w lokalnej społeczności obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki⁴² w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. dziennych domów pobytu, ii. środowiskowych domów samopomocy, iii. klubów samopomocy, iv. mieszkań chronionych i wspomaganych, v. innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową; b) rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych w tym: <ol style="list-style-type: none"> i. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, , ii. usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka, inne formy samopomocy, iii. usługi asystenckie, c) rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieka i inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie, aktywizację środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) metod samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii; d) uzupełniająco do typu a, b, c: <ol style="list-style-type: none"> i. sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób (w tym pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego), ii. inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnymi (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), iii. działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo). 2. Inicjatywy ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) usługi szkoleniowe, doradcze i specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą (rodziny zastępcze, kadry prowadzącej rodzinne domy dziecka, dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego) oraz kandydatów do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej w ww. formach; b) przejście z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci c) działania służące wspieraniu rodzin i osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowane przez placówki wsparcia dziennego⁴³, usługi asystenckie, rodziny wspierające lub inne alternatywne formy wsparcia;

⁴² Zapewniających opiekę dzienną/całodobową (o ile stanowią formę usług świadczonych w lokalnej społeczności).

⁴³ Wsparcie obejmuje zarówno tworzenie nowych placówek, jak również wsparcie istniejących. Wsparcie istniejących placówek jest możliwe wyłącznie, jeżeli nastąpi zwiększenie liczby dzieci w tych placówkach lub rozszerzenie oferty wsparcia. W placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz placówkach prowadzonych w formie pracy podwórkowej obowiązkowo są realizowane zajęcia rozwijające, co najmniej jedną z ośmiu kompetencji kluczowych wskazanych w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10)

	<p>d) poradnictwo rodzinne, obejmujące wsparcie rodziny naturalnej i zastępczej, opieki nad osobą z niepełnosprawnościami, a także terapię rodzinną świadczone w formach zdeinstytucjonalizowanych jako element procesu aktywizacji społecznej.</p> <p>3. Usługi w mieszkaniach chronionych i wspomaganych obejmujące:</p> <p>a) rozwój usług w mieszkaniach chronionych⁴⁴;</p> <p>b) rozwój usług w mieszkaniach treningowych – pobyt czasowy z uwzględnieniem usług w formie treningów, nauki samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej, zmierzające do całkowitego usamodzielnienia;</p> <p>c) rozwój usług w mieszkaniach wspieranych;</p> <p>4. Usługi społeczne wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych;</p> <p>5. Uzupełniająco usługi wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (świadczone wyłącznie w powiązaniu z pozostałymi typami projektów, jako jeden z elementów szerszego, kompleksowego wsparcia zdefiniowanego na podstawie indywidualnej diagnozy uczestników projektów, w tym otoczenia) obejmujące:</p> <p>a) usługi informacyjne, edukacyjne, terapeutyczne oraz usługi animacyjne wspierające aktywność obywatelską;</p> <p>b) poradnictwo prawne (w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów);</p> <p>c) poradnictwo psychologiczne i wsparcie indywidualne/grupowe w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych, służące przewyższaniu nieporadności życiowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia (w tym tzw. biednych pracujących).</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym osoby ze środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	45 707 030
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne	

⁴⁴ Organizacja mieszkań chronionych musi być zgodna z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

z Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.

2. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS będą realizowane po uprzednim dokonaniu analizy trendów demograficznych na danym obszarze i innych uwarunkowań wewnątrz regionalnych.
3. Zastosowane zostaną mechanizmy gwarantujące trwałość realizowanych z EFS przedsięwzięć dotyczących zapewnienia dostępu do usług.
4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej (wyłącznie w odniesieniu do pierwszego typu projektów) projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej Obszaru Strategicznej Interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego
5. Wsparcie dla rozwoju usług będzie zgodne z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* oraz Komunikatem Komisji Europejskiej *Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie KOM(2007)725*.
6. Wsparcie dla rozwoju usług m.in. opiekuńczych, wsparcia rodziny, mieszkalnictwa wspomaganego odbywać się będzie zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej.
7. Premiowane będą projekty wynikające z Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji.
8. Działania realizowane będą w formule projektów terytorialnych lub problemowych lub tematycznych, o których mowa w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020*.
9. Interwencja w ramach poszczególnych typów usług społecznych spełnia minimalne wymagania świadczenia tych usług określone w załączniku nr 1 do *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020*.
10. Rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych jest możliwy do realizacji wyłącznie jako element wsparcia i pod warunkiem zagwarantowania kompleksowości usług opiekuńczych.

Inne limity i ograniczenia wynikające z:

- a) *Wytycznych kwalifikowania wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,*
- b) *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020,*
- e) *opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie CT 9.*

20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)

Wartość wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może stanowić więcej niż 40% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

	Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	40% ⁴⁵
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Przewiduje się możliwość wypłacania zaliczek dla beneficjentów zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95% - w przypadku projektów dotyczących świadczenia spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności 90% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia usług nad osobami zależnymi oraz poprawy dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zwiększyć poziom dofinansowania do 100%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% - w przypadku projektów dotyczących świadczenia spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w celu

⁴⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu.

	<p>zwiększenia ich dostępności</p> <p>10% - w przypadku projektów dotyczących wsparcia usług nad osobami zależnymi oraz poprawy dostępu do usług opiekuńczych w wymiarze jakościowym i ilościowym</p> <p>W uzasadnionych przypadkach IZ RPO, poprzez kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez KM RPO może zmniejszyć poziom wkładu własnego do 0%</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000</p> <p>Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 10.1 Kształcenie ogólne i zawodowe w ramach ZIT

OPIS DZIAŁANIA 10.1

OPIS DZIAŁANIA 10.1	
Nazwa działania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE I ZAWODOWE W RAMACH ZIT
Cele szczegółowe działania	<p>Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p> <p>Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.1

6. Nazwa poddziałania	WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W RAMACH ZIT	
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)	
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu 	
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego (również specjalnych i integracyjnych). Zakładanie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego. Rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów⁴⁶. Doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym⁴⁷, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności⁴⁸. 	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> dzieci w wieku przedszkolnym⁴⁹ publiczne i niepubliczne ośrodki wychowania przedszkolnego⁵⁰ nauczyciele ośrodków wychowania przedszkolnego rodzice dzieci z niepełnosprawnościami 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	slabiej rozwinięty	2 500 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	

⁴⁶ Realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań realizowanych w konkretnym OWP, o którym mowa w typach projektu 1 lub 2.

⁴⁷ Realizacja działań z zakresu doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego stanowi uzupełnienie działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego i/lub dostosowania istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacji dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

⁴⁸ Każde z działań w typie 5 może być realizowane samodzielnie, niezależnie od działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

⁴⁹ W rozumieniu art. 31 ust. 1 (z uwzględnieniem ust.2 oraz 3) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

⁵⁰ W rozumieniu art. 2 ust.1 i art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji.</i> <p>2. Wnioskodawca musi zapewnić, że utworzone w ramach projektu miejsca wychowania przedszkolnego będą funkcjonować przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>3. Zapewnienie działalności bieżącej nowo utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami miejsc wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.</p> <p>4. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.</p> <p>5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.</p> <p>6. Planowana do utworzenia liczba nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiadać powinna faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gminie/na terenie miasta, w których są one tworzone.</p> <p>7. Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w analogicznym zakresie obszarowym, co do treści i odbiorców (ogólnej liczby dzieci w OWP) nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).</p> <p>8. Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów może stanowić nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu⁵¹.</p> <p>9. Planowane działania w zakresie zwiększenia liczby miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego powinny obejmować w</p>

⁵¹ Limit ten nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

	<p>pierwszej kolejności wsparcie dotychczas funkcjonujących ośrodków wychowania przedszkolnego.</p> <p>10. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.</p> <p>11. Realizacja wsparcia na rzecz ośrodków wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP, organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia OWP zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy. Wnioski z diagnozy powinny stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>30% (włączając <i>cross-financing</i>)⁵²</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014

⁵² Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu.

	- rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.2	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do

	<p>prowadzenia zajęć edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty, które wykorzystują sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie, • Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie, • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych, • Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie • Liczba uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty objętych wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych lub doposażonych w ramach programu w sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniami młodszymi • Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi i uczniów młodszych objętych pracą indywidualną • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego, uczestniczących w stażach u pracodawcy
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja działań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) TIK, b) umiejętności matematyczno-przyrodniczych, c) umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), d) umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się i umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. 2. Realizacja procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, a także wsparcie ucznia młodszego poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kształcenia oraz wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, b) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych w ramach zajęć specjalistycznych, dydaktyczno-

	<p>wyrównawczych, warsztatów, porad i konsultacji.</p> <p>3. Wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty, w szczególności poprzez:</p> <p>a) realizację indywidualnej ścieżki wsparcia pedagogiczno-psychologicznego opracowanej przez pedagoga i/lub psychologa we współpracy z wychowawcą i uczniem, wobec którego zidentyfikowano potrzebę wsparcia zindywidualizowanego,</p> <p>b) organizację wsparcia dla uczniów z dysfunkcjami społecznymi w ramach świetlic szkolnych lub innych form, uwzględniających elementy wsparcia rówieśniczego (w tym coaching rówieśniczy),</p> <p>c) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze⁵³.</p> <p>4. Realizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia i uwzględniającego potrzeby rynku pracy.</p> <p>5. Tworzenie warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych⁵⁴, m.in. poprzez:</p> <p>a) wyposażenie/doposażenie pracowni w sprzęt niezbędny do nauczania eksperymentalnego,</p> <p>b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów.</p> <p>6. Podniesienie kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych w zakresie:</p> <p>a) metod indywidualnej pracy z uczniem,</p> <p>b) wykorzystywania metod eksperymentu naukowego w edukacji,</p> <p>c) diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej, umożliwiającej wczesne rozpoznanie potrzeb edukacyjnych i deficytów rozwojowych u uczniów,</p> <p>d) korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno- komunikacyjnych,</p> <p>e) kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych,</p> <p>f) metod pracy z uczniem z niepełnosprawnościami,</p> <p>g) doradztwa edukacyjno-zawodowego</p> <p>h) stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>7. Realizacja wysokiej jakości staży dla uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży.</p>
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne

⁵³ Realizacja typu projektów 3c nie może stanowić głównego zakresu wsparcia uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty.

⁵⁴ W ramach działań z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych realizowane mogą być wyłącznie kompleksowe projekty zakładające wsparcie w zakresie wszystkich wskazanych elementów w typie 5 i 6b lub wyłącznie elementów wskazanych w typie 5b i 6b.

ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • szkoły oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • nauczyciele szkół oraz placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym w szczególności rodzice uczniów młodszych oraz z niepełnosprawnościami • opiekunowie stażysty u podmiotów przyjmujących na staż 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 900 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. 2. Działania w zakresie doposażenia/wyposażenia szkół nie mogą stanowić odrębnego typu wsparcia. 3. Zapewnia się preferencje dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne. 4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. 5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w 	

ramach cross-finansingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-finansingu zapewniona zostanie trwałość projektu. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.

6. Przedsięwzięcia finansowane z EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).
7. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-zasoby/ e-materiały dydaktyczne stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.
8. W przypadku wsparcia w ramach doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy zapewnia się preferencję projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystania w nauczaniu e-podręczników bądź e-zasobów/ e-materiałów dydaktycznych stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.
9. Staże dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne mogą być realizowane zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).
10. W przypadku wsparcia z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych istnieje możliwość realizacji kompleksowych projektów zawierających wszystkie następujące elementy:
  - 1) jeżeli projekt obejmuje wyposażenie/doposażenie pracowni szkolnych to równocześnie musi obejmować również wsparcie w postaci kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli;
  - 2) w przypadku gdy projekt nie obejmuje wyposażenia/doposażenia pracowni szkolnych to musi obejmować wsparcie w zakresie kształtowania i

	<p>rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli.</p> <p>11. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.</p> <p>12. W związku z trwającą reformą edukacji, a co za tym idzie zmianami dotyczącymi szkół gimnazjalnych, w przypadku projektów finansowanych w ramach poddziałania 10.1.2 skierowanych do szkół gimnazjalnych, które zostaną zlikwidowane w związku z reformą, wsparcie będzie skierowane jedynie do uczniów tych szkół.</p> <p>13. Realizując programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi należy mieć na uwadze, iż:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z klas IV-VIII szkoły podstawowej należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a; - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z niepełnosprawnościami należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a, przy czym należy mieć na uwadze, iż projekt może być skierowany do uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej; - w przypadku realizacji projektów obejmujących jedynie wsparcie wskazane w typie projektów: 2b lub 6a bez znaczenia pozostaje etap edukacyjny, na którym znajduje się uczeń.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako %</p>	<p>20% (włączając <i>cross-financing</i>)⁵⁵ 40% (włączając <i>cross-financing</i>)⁵⁶ – w projektach</p>

⁵⁵ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu.

wydatków kwalifikowalnych	obejmujących realizację typu 1a, 2a i/lub 5a
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy

⁵⁶ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu.

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT

OPIS PODDZIAŁANIA 10.1.3

6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE ZAWODOWE W RAMACH ZIT
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy • Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub

	umiejętności uniwersalnych w programie
10. Typy projektów	<p>1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmujący w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) realizację doradztwa edukacyjno-zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy, b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, c) realizację dodatkowego wsparcia służącego podnoszeniu, nabywaniu oraz uzupełnianiu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez: <ul style="list-style-type: none"> i. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych, ii. organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia, iii. udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych, iv. wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, v. programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji, vi. udział w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego – KKZ i KUZ, d) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji, związanych z nauczaniem zawodem, e) tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzenie kształcenia w nowych zawodach i na nowych kierunkach w odpowiedzi na zbadane zapotrzebowanie rynku pracy, f) modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących, g) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, h) włączenie pracodawców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, i) tworzenie klas patronackich w szkołach, j) tworzenie w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego. <p>2. Realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów i stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży i praktyk zawodowych oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia organizowanych w miejscu pracy.</p> <p>3. Kształtowanie u uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie stosowania metod oraz form</p>

	organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy ⁵⁷ .	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • instruktorzy praktycznej nauki zawodu • opiekunowie praktyk lub staży u podmiotów przyjmujących na staż • nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego • podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego • szkoły policealne • słuchacze szkół policealnych 	
13. Instytucja pośrednicząca	Miasto Bydgoszcz	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	5 838 012
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Za nabór i ocenę wniosków odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wspólnie z Miastem Bydgoszcz (IP ZIT).</p> <p>Za przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub Miasto Bydgoszcz (IP ZIT) w zależności od etapu oceny.</p>	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Wsparcie w zakresie doposażenia/ wyposażenia szkół</p>	

⁵⁷ Wsparcie w postaci doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji związanych ze stosowaniem metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w danej szkole/placówce na rzecz wsparcia kształcenia zawodowego wskazanych w typach 1c) i lub vi lub 1d) lub 1j)

i placówek kształcenia zawodowego nie może stanowić odrębnego typu wsparcia.

3. Zapewnia się preferencję dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.
4. Realizowane mogą być wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.
5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-finansingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-finansingu zapewniona zostanie trwałość projektu.
6. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej i jest zgodne z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.
7. Zakres doskonalenia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego, jest zgodny z potrzebami szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe w zakresie doskonalenia nauczycieli, z zapotrzebowaniem ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowaniem rynku pracy.
8. Realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami działającymi na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty.
9. Praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin.
10. Przedsięwzięcia finansowane z EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).
11. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe mogą być realizowane

	<p>zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).</p> <p>12. W związku z trwającą reformą edukacji, a co za tym idzie zmianami dotyczącymi Zasadniczych Szkół Zawodowych, w przypadku projektów finansowanych w ramach poddziałania 10.1.3 skierowanych do Zasadniczych Szkół Zawodowych, które zostaną zlikwidowane w związku z reformą lub przekształcane w szkoły z innym profilem, niż ten sprzed reformy, wsparcie będzie skierowane jedynie do uczniów tych szkół.</p> <p>13. Wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów i nauczycieli może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych na rzecz kształcenia zawodowego.</p> <p>14. Zapewnia się preferencję realizacji działań na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizacji programów stażowych, umożliwiających nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania związane z wyposażeniem przyszłolnych pracowni zawodowych/warsztatów stażowych będą mogły być realizowane w przypadku gdy nie będzie możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych.</p> <p>15. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-zasoby/ e-materiały dydaktyczne stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>16. Zapewnia się preferencję projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystaniem w nauczaniu e-podręczników bądź e-zasobów/ e-materiałów dydaktycznych stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>17. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania <i>cross-financingu</i> zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	20% (włączając <i>cross-financing</i>) ⁵⁸ 30% (włączając <i>cross-financing</i>) ⁵⁹ - w projektach obejmujących realizację typu 1j
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i> Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i>
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy

⁵⁸ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu.

⁵⁹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu.

31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe

OPIS DZIAŁANIA 10.2	
Nazwa działania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE I ZAWODOWE ⁶⁰
Cele szczegółowe działania	<p>Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)</p> <p>Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)</p> <p>Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)</p>

Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.1	
6. Nazwa poddziałania	WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
7. Cele szczegółowe poddziałania	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych (Cel szczegółowy 1)
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
9. Lista wskaźników produktu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej

⁶⁰ Realizowane wsparcie musi być zgodne z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 oraz Wytycznych w zakresie edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie 	
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego (również specjalnych i integracyjnych). 2. Zakładanie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego. 3. Rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów⁶¹. 4. Doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym⁶², w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. 5. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności⁶³. 	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • dzieci w wieku przedszkolnym⁶⁴ • publiczne i niepubliczne ośrodki wychowania przedszkolnego⁶⁵ • nauczyciele ośrodków wychowania przedszkolnego • rodzice dzieci z niepełnosprawnościami 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	12 500 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w</i> 	

⁶¹ Realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań realizowanych w konkretnym OWP, o którym mowa w typach projektu 1 lub 2.

⁶² Realizacja działań z zakresu doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego stanowi uzupełnienie działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego i/lub dostosowania istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacji dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

⁶³ Każde z działań w typie 5 może być realizowane samodzielnie, niezależnie od działań z zakresu tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

⁶⁴ W rozumieniu art. 31 ust. 1 (z uwzględnieniem ust.2 oraz 3) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

⁶⁵ W rozumieniu art. 2 ust.1 i art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,

- Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,
  - opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji.
2. Wnioskodawca musi zapewnić, że utworzone w ramach projektu miejsca wychowania przedszkolnego będą funkcjonować przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu.
  3. Zapewnienie działalności bieżącej nowo utworzonych lub dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami miejsc wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.
  4. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego jest możliwe przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.
  5. Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.
  6. Planowana do utworzenia liczba nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiadać powinna faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gminie/na terenie miasta, w których są one tworzone.
  7. Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w analogicznym zakresie obszarowym, co do treści i odbiorców (ogólnej liczby dzieci w OWP) nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).
  8. Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów może stanowić nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu⁶⁶.
  9. Planowane działania w zakresie zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego powinny obejmować w pierwszej kolejności wsparcie dotychczas funkcjonujących ośrodków wychowania przedszkolnego.
  10. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.

⁶⁶ Limit ten nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

	<p>11. Realizacja wsparcia na rzecz ośrodków wychowania przedszkolnego zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez OWP, organ prowadzący OWP lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia OWP zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy. Wnioski z diagnozy powinny stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> oraz <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i>.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>30% (włączając cross-financing)⁶⁷</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.</p>

⁶⁷ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu.

24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe(EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.2

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.2	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE OGÓLNE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe (Cel szczegółowy 2)
8. Lista wskaźników	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po

<p>rezultatu bezpośredniego</p>	<p>opuszczeniu programu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty, które wykorzystują sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie, • Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie, • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych, • Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie • Liczba uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty objętych wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych lub doposażonych w ramach programu w sprzęt niezbędny do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniami młodszymi • Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi i uczniów młodszych objętych pracą indywidualną • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego, uczestniczących w stażach u pracodawcy
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja działań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) TIK, b) umiejętności matematyczno-przyrodniczych, c) umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin) d) umiejętności rozumienia, kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się i umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. 2. Realizacja procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, a także wsparcie ucznia młodszego poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kształcenia oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów młodszych, b) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz uczniów

	<p>młodszych w ramach zajęć specjalistycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, warsztatów, porad i konsultacji.</p> <p>3. Wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) realizację indywidualnej ścieżki wsparcia pedagogiczno-psychologicznego opracowanej przez pedagoga i/lub psychologa we współpracy z wychowawcą i uczniem, wobec którego zidentyfikowano potrzebę wsparcia zindywidualizowanego, b) organizację wsparcia dla uczniów z dysfunkcjami społecznymi w ramach świetlic szkolnych lub innych form, uwzględniających elementy wsparcia rówieśniczego (w tym coaching rówieśniczy), c) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze⁶⁸. <p>4. Realizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia i uwzględniającego potrzeby rynku pracy.</p> <p>5. Tworzenie warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych⁶⁹, m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyposażenie/doposażenie pracowni w sprzęt niezbędny do nauczania eksperymentalnego, b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji matematyczno-przyrodniczych uczniów. <p>6. Podniesienie kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) metod indywidualnej pracy z uczniem, b) wykorzystywania metod eksperymentu naukowego w edukacji, c) diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej, umożliwiającej wczesne rozpoznanie potrzeb edukacyjnych i deficytów rozwojowych u uczniów, d) korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno- komunikacyjnych, e) kształtowania umiejętności interpersonalnych i społecznych, f) metod pracy z uczniem z niepełnosprawnościami, g) doradztwa edukacyjno-zawodowego h) stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. <p>7. Realizacja wysokiej jakości staży dla uczniów szkół i placówek kształcenia ogólnego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p>

⁶⁸ Realizacja typu projektów 3c nie może stanowić głównego zakresu wsparcia uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty.

⁶⁹ W ramach działań z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych realizowane mogą być wyłącznie kompleksowe projekty zakładające wsparcie w zakresie wszystkich wskazanych elementów w typie 5 i 6b lub wyłącznie elementów wskazanych w typie 5b i 6b.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • szkoły oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • nauczyciele szkół oraz placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne • rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym w szczególności rodzice uczniów młodszych oraz z niepełnosprawnościami • opiekunowie stażysty u podmiotów przyjmujących na staż 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	23 324 725
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy	
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Limity i ograniczenia wynikające z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. 2. Działania w zakresie doposażenia/wyposażenia szkół nie mogą stanowić odrębnego typu wsparcia. 3. Zapewnia się preferencje dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne. 4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. 5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-finansingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-finansingu zapewniona zostanie trwałość projektu. 6. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni został opracowany przez MEN i 	

jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN.

7. Przedsięwzięcia finansowane z EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).
8. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-zasoby/ e-materiały dydaktyczne stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.
9. W przypadku wsparcia w ramach doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy zapewnia się preferencję projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystania w nauczaniu e-podręczników bądź e-zasobów/ e-materiałów dydaktycznych stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.
10. Staże dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne mogą być realizowane zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).
11. W przypadku wsparcia z zakresu tworzenia w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych istnieje możliwość realizacji kompleksowych projektów zawierających wszystkie następujące elementy:
  - 1) jeżeli projekt obejmuje wyposażenie/doposażenie pracowni szkolnych to równocześnie musi obejmować również wsparcie w postaci kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli;
  - 2) w przypadku gdy projekt nie obejmuje wyposażenia/doposażenia pracowni szkolnych to musi obejmować wsparcie w zakresie kształtowania i rozwijania kompetencji uczniów oraz doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli.
12. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.
13. W związku z trwającą reformą edukacji, a co za tym idzie zmianami dotyczącymi szkół gimnazjalnych, w przypadku projektów finansowanych w ramach poddziałania 10.2.2 skierowanych do szkół gimnazjalnych, które zostaną zlikwidowane w związku z reformą, wsparcie będzie skierowane jedynie do uczniów tych szkół.
14. Realizując programy wspomagające szkołę lub placówkę systemu

	<p>oświaty w procesie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi należy mieć na uwadze, iż:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z klas IV-VIII szkoły podstawowej należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a; - w przypadku obejmowania wsparciem uczniów z niepełnosprawnościami należy zaplanować realizację kompleksowego projektu obejmującego co najmniej działania wskazane w typach projektów: 2a, 2b oraz 6a, przy czym należy mieć na uwadze, iż projekt może być skierowany do uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej; - w przypadku realizacji projektów obejmujących jedynie wsparcie wskazane w typie projektów: 2b lub 6a bez znaczenia pozostaje etap edukacyjny, na którym znajduje się uczeń.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%)</p>	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>20% (włączając <i>cross-financing</i>)⁷⁰ 40% (włączając <i>cross-financing</i>)⁷¹ – w projektach obejmujących realizację typu 1a, 2a i/lub 5a</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie</p>	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>

⁷⁰ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu.

⁷¹ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-financingu* nie może łącznie przekroczyć 40% wydatków projektu.

24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> zastosowanie mają: - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie zawodowe

OPIS PODDZIAŁANIA 10.2.3 Kształcenie zawodowe	
6. Nazwa poddziałania	KSZTAŁCENIE ZAWODOWE
7. Cel szczegółowy poddziałania	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, jak również poprzez rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy (umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin, TIK, umiejętność rozumienia, kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy) (Cel szczegółowy 3)
8. Lista wskaźników rezultatu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu,

<p>bezpośredniego</p>	<p>którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu • Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu • Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy • Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie • Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego • Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie • Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego • Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy • Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujący w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) realizację doradztwa edukacyjno-zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy; b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, c) realizację dodatkowego wsparcia służącego podnoszeniu, nabywaniu oraz uzupełnianiu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> i. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych, ii. organizowanie kursów przygotowawczych do egzaminu maturalnego, kursów przygotowawczych na studia, iii. udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych, iv. wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, v. programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji, vi. udział w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego – KKZ i KUZ, d) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji,

	<p>związanych z nauczaniem zawodem,</p> <p>e) tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzenie kształcenia w nowych zawodach i na nowych kierunkach w odpowiedzi na zbadane zapotrzebowanie rynku pracy,</p> <p>f) modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących,</p> <p>g) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego,</p> <p>h) włączenie pracodawców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;</p> <p>i) tworzenie klas patronackich w szkołach,</p> <p>j) tworzenie w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego.</p> <p>2. Realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z podmiotami przyjmującymi na staż, w tym doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów praktykantów i stażystów u podmiotów przyjmujących na staż w zakresie niezbędnym do realizacji staży i praktyk zawodowych oraz realizacja kompleksowych programów kształcenia organizowanych w miejscu pracy.</p> <p>3. Kształtowanie u uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz realizacja wsparcia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy⁷².</p>	
11. Typ beneficjenta	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • instruktorzy praktycznej nauki zawodu • opiekunowie praktyk lub staży u podmiotów przyjmujących na staż • nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego • podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego • szkoły policealne • słuchacze szkół policealnych 	
13. Instytucja pośrednicząca	nie dotyczy	
14. Instytucja wdrażająca	nie dotyczy	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	34 673 566
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub	Mechanizmy koordynacji i komplementarności opisano w części I SZOOP.	

⁷² Wsparcie w postaci doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji związanych ze stosowaniem metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych w danej szkole/placówce na rzecz wsparcia kształcenia zawodowego wskazanych w typach 1c) i lub vi lub 1d) lub 1j)

z innymi PO	
17. Instrumenty terytorialne	nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<p>1. Limity i ograniczenia wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,</i> ➤ <i>Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,</i> ➤ opracowanych przez IZ RPO zasad realizacji wsparcia w zakresie edukacji. <p>2. Wsparcie w zakresie doposażenia/ wyposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego nie może stanowić odrębnego typu wsparcia.</p> <p>3. Zapewnia się preferencję dla wsparcia uczniów i szkół posiadających największe lub specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.</p> <p>4. W przypadku konkursów dedykowanych polityce terytorialnej projekty muszą wynikać ze strategii dotyczącej obszaru strategicznej interwencji miast regionalnych i subregionalnych lub strategii dotyczącej Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego.</p> <p>5. Wartość wydatków na zakup środków trwałych i w ramach cross-financingu nie przekracza wartości procentowej określonej w pkt. 21 SzOOP, w przypadku cross-financingu zapewniona zostanie trwałość projektu.</p> <p>6. Zapewnia się, że wyposażenie/doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego odpowiada potrzebom konkretnej jednostki oświatowej i jest zgodne z podstawą programową kształcenia w zawodach dla danego zawodu. Przykładowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni lub warsztatów szkolnych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN. 7. Zakres doskonalenia nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego, jest zgodny z potrzebami szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe, w zakresie doskonalenia nauczycieli, z zapotrzebowaniem ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowaniem rynku pracy. 8. Realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego lub</p>

instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami działającymi na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty.

9. Praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin.10. Przedsięwzięcia finansowane z EFS będą stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie).11. Staże i praktyki zawodowe dla uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe mogą być realizowane zarówno u pracodawcy jak i przedsiębiorcy (w tym u osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą).

12. W związku z trwającą reformą edukacji, a co za tym idzie zmianami dotyczącymi Zasadniczych Szkół Zawodowych, w przypadku projektów finansowanych w ramach poddziałania 10.2.3 skierowanych do Zasadniczych Szkół Zawodowych, które zostaną zlikwidowane w związku z reformą lub przekształcane w szkoły z innym profilem, niż ten sprzed reformy, wsparcie będzie skierowane jedynie do uczniów tych szkół.

13. Wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów i nauczycieli może być realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań realizowanych na rzecz kształcenia zawodowego.

14. Zapewnia się preferencję realizacji działań na rzecz kształcenia w miejscu pracy bądź realizacji programów stażowych, umożliwiających nabywanie kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy. Działania związane z wyposażeniem przyszłolnych pracowni zawodowych/warsztatów stażowych będą mogły być realizowane w przypadku gdy nie będzie możliwe zorganizowanie kształcenia w miejscu pracy lub programów stażowych.

15. Zapewnia się preferencję dla szkół lub placówek systemu oświaty, które wykorzystują e-podręczniki bądź e-zasoby/ e-materiały dydaktyczne stworzone dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020.

16. Zapewnia się preferencję projektów, w ramach których prowadzone będą szkolenia dla nauczycieli z wykorzystaniem w nauczaniu e-podręczników bądź e-zasobów/ e-materiałów dydaktycznych stworzonych dzięki środkom EFS w

	<p>latach 2007-2013 i 2014-2020.</p> <p>17. Realizacja wsparcia dokonywana jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty. W przypadku zaplanowania w projekcie wsparcia w postaci wyposażenia/doposażenia szkół lub placówek zapotrzebowanie na przedmiotowe wsparcie musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%)	<p>Wartość wydatków w ramach <i>cross-finansingu</i> nie może stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <p>Warunki i zakres stosowania zgodny będzie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>20% (włączając <i>cross-financing</i>)⁷³</p> <p>30% (włączając <i>cross-financing</i>)⁷⁴ - w projektach obejmujących realizację typu 1j</p>
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	<p>Pomniejszenie dochodu zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.</p>
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	<p>Przewiduje się stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p> <p>Przewiduje się system zaliczkowy zgodnie z <i>Wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.</i></p>
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej i pomocy de minimis zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie KE nr 1407/2013 - rozporządzenie KE nr 651/2014 - rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych

⁷³ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 20% wydatków projektu.

⁷⁴ Z zastrzeżeniem, że wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach *cross-finansingu* nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu.

	finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Minimalna wartość projektu: 100 000 Maksymalna wartość projektu: nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowane w EUR)

Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)		Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI						
		ogółem	FS	EFRR	EFSD		ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst				inne	Wsparcie UE			Wsparcie UE					
		a	b	c	d		e	f	g	h	i				j	k			l	m	n	o	p	q
		=b+c+d					=f+k	=g+h+i+j													=a-o		=o/a*100%	
oś priorytetowa		404 623 387,0		404 623 387,0		181 249	2 856	0,00	1 905	950	0,00	178 393 562,0	585 873 376,		380 345	24 27 7	6,00%							

a nr 1		0	0	989,00	427,00	769,00	658,00	0	00	984,00	403,00				
działanie nr 1.1	1a	33896373,00	33896373,00	5981713,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5981713,00	39878086,00				
działanie nr 1.2	1b	105317774,00	105317774,00	58170067,00	950658,00	0,00	0,00	950658,00	0,00	57219409,00	163487841,00				
poddziałanie nr 1.2.1	1b	89217774,00	89217774,00	55328891,00	950658,00	0,00	0,00	950658,00	0,00	54378233,00	144546665,00				
poddziałanie nr 1.2.2	1b	16100000,00	16100000,00	2841176,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2841176,00	18941176,00				
działanie nr 1.3	1b	15000000,00	15000000,00	8809524,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8809524,00	23809524,00				
poddziałanie nr 1.3.1	1b	10000000,00	10000000,00	6666667,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6666667,00	16666667,00				
poddziałanie nr 1.3.2	1b	5000000,00	5000000,00	2142857,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2142857,00	7142857,00				
działanie nr 1.4	3a	43778318,00	43778318,00	14602473,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14602473,00	58380791,00				
poddziałanie nr 1.4.1	3a	16500000,00	16500000,00	2911765,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2911765,00	19411765,00				
poddziałanie nr 1.4.2	3a	5031529,00	5031529,00	2156370,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2156370,00	7187899,00				
poddziałanie nr 1.4.3	3a	22246789,00	22246789,00	9534338,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9534338,00	31781127,00				
działanie nr 1.5	3b	42069579,00	42069579,00	13126601,00	1905769,00	0,00	1905769,00	0,00	0,00	11220832,00	55196180,00				
poddziałanie nr 1.5.1	3b	10000000,00	10000000,00	1764706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1764706,00	11764706,00				
poddziałanie nr	3b	16675476,00	16675476,00	4764422,00	1905769,00	0,00	1905769,00	0,00	0,00	2858653,00	21439898,00				

1.5.2			0	0							0	00					
poddziałanie nr 1.5.3	3b		15 394 103,0 0	15 394 103,0 0	6 597 473,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 597 473,0 0	21 991 576, 00					
działanie nr 1.6	3c		164 561 343,0 0	164 561 343,0 0	80 559 611,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80 559 611,0 0	245 120 954, 00					
poddziałanie 1.6.1	3c		103 500 000,0 0	103 500 000,0 0	18 264 706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 264 706,0 0	121 764 706, 00					
poddziałanie 1.6.2	3c		61 061 343,0 0	61 061 343,0 0	62 294 905,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62 294 905,0 0	123 356 248, 00					
oś priorytetowa nr 2			50 169 580,0 0	50 169 580,0 0	9 603 454,00	9 603 454,00	750 000,00	3 541 382,00	4 426 727,00	885 345, 00	0,00	59 773 034, 00		47 159 405,00	3 01 0 17 5,0 0	6,00%	
działanie nr 2.1	2c		45 169 580,0 0	45 169 580,0 0	8 721 102,00	8 721 102,00	750 000,00	3 188 441,00	3 985 551,00	797 110, 00	0,00	53 890 682, 00	10%				
działanie nr 2.2	2c		5 000 000,0 0	5 000 000,0 0	882 352,00	882 352,00	0,00	352 941,00	441 176,00	88 235, 00	0,00	5 882 352, 00	10%				
oś priorytetowa nr 3			288 595 059,0 0	288 595 059,0 0	50 928 540,00	31 350 123,00	922 767,00	1 588 235,00	28 839 121,00	0,00	19 578 417,0 0	339 523 599, 00		271 279 356,00	17 31 5 70 3,0 0	6,00%	
działanie nr 3.1	4a		30 718 118,0 0	30 718 118,0 0	5 420 844,00	2 981 464,00	0,00	0,00	2 981 464,00	0,00	2 439 380,0 0	36 138 962, 00					
działanie nr 3.2	4b		38 397 646,0 0	38 397 646,0 0	6 776 055,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 776 055,0 0	45 173 701, 00					
działanie nr 3.3	4c		64 350 120,0 0	64 350 120,0 0	11 355 903,00	8 928 033,00	147 059,00	1 588 235,00	7 192 739,00	0,00	2 427 870,0 0	75 706 023, 00					
działanie nr 3.4	4e		64 278 869,0 0	64 278 869,0 0	11 343 330,00	5 956 605,00	554 675,00	0,00	5 401 930,00	0,00	5 386 725,0 0	75 622 199, 00					
działanie nr 3.5			90 850 306,0 0	90 850 306,0 0	16 032 408,00	13 484 021,00	221 033,00	0,00	13 262 988,00	0,00	2 548 387,0 0	106 882 714, 00					

poddziałanie nr 3.5.1	4c		36 093 600,00	36 093 600,00	6 369 460,00	5 984 495,00	221 033,00	0,00	5 763 462,00	0,00	384 965,00	42 463 060,00					
poddziałanie nr 3.5.2	4e		54 756 706,00	54 756 706,00	9 662 948,00	7 499 526,00	0,00	0,00	7 499 526,00	0,00	2 163 422,00	64 419 654,00					
oś priorytetowa nr 4			108 698 279,00	108 698 279,00	19 182 048,00	18 343 813,00	250 021,00	5 180 611,00	11 561 865,00	1 351 316,00	838 235,00	127 880 327,00	102 176 382,00	6 521 897,00	6,00%		
działanie nr 4.1	5b		12 470 212,00	12 470 212,00	2 200 625,00	2 200 625,00	0,00	1 094 587,00	291 890,00	814 148,00	0,00	14 670 837,00					
poddziałanie nr 4.1.1	5b		8 270 212,00	8 270 212,00	1 459 449,00	1 459 449,00	0,00	1 094 587,00	291 890,00	72 972,00	0,00	9 729 661,00					
poddziałanie nr 4.1.2	5b		4 200 000,00	4 200 000,00	741 176,00	741 176,00	0,00	0,00	0,00	741 176,00	0,00	4 941 176,00					
działanie nr 4.2	6a		19 000 000,00	19 000 000,00	3 352 941,00	2 514 706,00	0,00	0,00	2 514 706,00	0,00	838 235,00	22 352 941,00					
działanie nr 4.3	6b		26 600 000,00	26 600 000,00	4 694 118,00	4 694 118,00	250 021,00	0,00	4 444 097,00	0,00	0,00	31 294 118,00					
działanie nr 4.4	6c		24 390 120,00	24 390 120,00	4 304 138,00	4 304 138,00	0,00	3 003 052,00	1 301 086,00	0,00	0,00	28 694 258,00					
działanie nr 4.5	6d		10 228 067,00	10 228 067,00	1 804 953,00	1 804 953,00	0,00	1 082 972,00	721 981,00	0,00	0,00	12 033 020,00					
działanie nr 4.6			16 009 880,00	16 009 880,00	2 825 273,00	2 825 273,00	0,00	0,00	2 288 105,00	537 168,00	0,00	18 835 153,00					
poddziałanie nr 4.6.1	6b		8 400 000,00	8 400 000,00	1 482 353,00	1 482 353,00	0,00	0,00	1 482 353,00	0,00	0,00	9 882 353,00					
poddziałanie nr 4.6.2	6c		5 609 880,00	5 609 880,00	989 979,00	989 979,00	0,00	0,00	593 987,00	395 992,00	0,00	6 599 859,00					
poddziałanie nr 4.6.3	6d		2 000 000,00	2 000 000,00	352 941,00	352 941,00	0,00	0,00	211 765,00	141 176,00	0,00	2 352 941,00					

oś priorytetowa nr 5		205 973 078,00	205 973 078,00	36 348 179,59	36 348 179,59	5 125 000,00	16 881 820,95	7 440 691,64	6 900 667,00	0,00	242 321 257,59		193 614 693,00	12 358 385,00	6,00%
działanie nr 5.1	7b	155 119 297,00	155 119 297,00	27 373 983,59	27 373 983,59	5 125 000,00	16 881 820,95	5 367 162,64	0,00	0,00	182 493 280,59				
działanie nr 5.3	7d	50 853 781,00	50 853 781,00	8 974 196,00	8 974 196,00	0,00	0,00	2 073 529,00	6 900 667,00	0,00	59 827 977,00				
oś priorytetowa nr 6		274 304 233,00	274 304 233,00	55 057 890,00	44 046 231,00	13 370 062,00	3 551 498,00	18 493 824,00	8 630 847,00	11 011 659,00	329 362 123,00		257 845 979,00	16 458 254,00	6,00%
działanie nr 6.1	9a	142 784 738,00	142 784 738,00	25 197 307,00	22 852 706,00	2 830 882,00	2 424 143,00	9 787 163,00	7 810 518,00	2 344 601,00	167 982 045,00				
poddziałanie nr 6.1.1	9a	101 742 654,00	101 742 654,00	17 954 586,00	16 238 669,00	1 875 000,00	1 795 459,00	5 386 376,00	7 181 834,00	1 715 917,00	119 697 240,00				
poddziałanie nr 6.1.2	9a	41 042 084,00	41 042 084,00	7 242 721,00	6 614 037,00	955 882,00	628 684,00	4 400 787,00	628 684,00	628 684,00	48 284 805,00	10%			
działanie nr 6.2	9b	28 641 561,00	28 641 561,00	5 054 394,00	4 603 567,00	3 551 638,00	0,00	901 653,00	150 276,00	450 827,00	33 695 955,00	10%			
działanie nr 6.3	10a	41 478 815,00	41 478 815,00	7 319 791,00	5 432 376,00	325 735,00	943 707,00	3 697 830,00	465 104,00	1 887 415,00	48 798 606,00				
poddziałanie nr 6.3.1	10a	14 357 945,00	14 357 945,00	2 533 755,00	2 082 151,00	275 735,00	225 802,00	1 354 812,00	225 802,00	451 604,00	16 891 700,00	10%			
poddziałanie nr 6.3.2	10a	27 120 870,00	27 120 870,00	4 786 036,00	3 350 225,00	50 000,00	717 905,00	2 343 018,00	239 302,00	1 435 811,00	31 906 906,00	10%			
działanie nr 6.4	10a	36 399 119,00	36 399 119,00	6 423 373,00	5 451 700,00	3 161 807,00	183 648,00	1 901 296,00	204 949,00	971 673,00	42 822 492,00				
poddziałanie nr 6.4.1	9b	25 399 119,00	25 399 119,00	4 482 197,00	4 082 407,00	3 149 565,00	0,00	799 579,00	133 263,00	399 790,00	29 881 316,00	10%			
poddziałanie nr	10a	4 062 182,00	4 062 182,00	716 856,00	573 485,00	0,00	0,00	501 799,00	71 686,00	143 371,00	4 779 038,00	10%			

6.4.2			0		0					00	0	00					
poddziałanie nr 6.4.3	10a		6 937 818,00		6 937 818,00	1 224 320,00	795 808,00	12 242,00	183 648,00	599 918,00	0,00	428 512,00	8 162 138,00	10%			
działanie 6.5	8b		25 000 000,00		25 000 000,00	11 063 025,00	5 705 882,00	3 500 000,00	0,00	2 205 882,00	0,00	5 357 143,00	36 063 025,00	10%			
oś priorytetowa nr 7			35 719 976,00		35 719 976,00	1 879 999,00	1 597 999,00	0,00	0,00	1 597 999,00	0,00	282 000,00	37 599 975,00		33 576 778,00	2 143 198,00	6,00%
działanie nr 7.1	9d		35 719 976,00		35 719 976,00	1 879 999,00	1 597 999,00	0,00	0,00	1 597 999,00	0,00	282 000,00	37 599 975,00				
oś priorytetowa nr 8			183 006 261,00		183 006 261,00	32 295 223,00	27 450 939,60	7 170 146,00	0,00	4 678 485,00	15 602 308,60	4 844 283,40	215 301 484,00		170 195 823,00	12 810 438,00	7,00%
działanie nr 8.1	8i		79 643 286,40		79 643 286,40	14 054 697,60	14 054 697,60	0,00	0,00	0,00	14 054 697,60	0,00	93 697 984,00	nd			
działanie nr 8.2	8i		14 510 304,60		14 510 304,60	2 560 642,40	1 707 095,00	1 707 095,00	0,00	0,00	0,00	853 547,40	17 070 947,00				
poddziałanie nr 8.2.1	8i		10 410 304,60		10 410 304,60	1 837 112,40	1 224 743,00	1 224 743,00	0,00	0,00	0,00	612 369,40	12 247 417,00	10%			
poddziałanie nr 8.2.2	8i		4 100 000,00		4 100 000,00	723 530,00	482 352,00	482 352,00	0,00	0,00	0,00	241 178,00	4 823 530,00	10%			
działanie nr 8.3	8iii		10 903 972,00		10 903 972,00	1 924 231,00	1 552 330,00	1 552 330,00	0,00	0,00	0,00	371 901,00	12 828 203,00	10%			
działanie nr 8.4	8iv		38 420 263,00		38 420 263,00	6 780 047,00	4 930 092,00	1 594 201,00	0,00	3 335 891,00	0,00	1 849 955,00	45 200 310,00				
poddziałanie nr 8.4.1	8iv		28 420 263,00		28 420 263,00	5 015 341,00	3 753 621,00	1 594 201,00	0,00	2 159 420,00	0,00	1 261 720,00	33 435 604,00	10%			
poddziałanie nr 8.4.2	8iv		8 600 000,00		8 600 000,00	1 517 647,00	1 011 765,00	0,00	0,00	1 011 765,00	0,00	505 882,00	10 117 647,00	10%			

poddziałanie nr 8.4.3	8iv		1 400 000,00		1 400 000,00	247 059,00	164 706,00	0,00	0,00	164 706,00	0,00	82 353,00	1 647 059,00	10%				
działanie nr 8.5	8v		10 764 476,00		10 764 476,00	1 899 614,00	572 949,00	572 949,00	0,00	0,00	0,00	1 326 665,00	12 664 090,00					
poddziałanie nr 8.5.1	8v		5 894 408,00		5 894 408,00	1 040 190,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 040 190,00	6 934 598,00	10%				
poddziałanie nr 8.5.2	8v		4 870 068,00		4 870 068,00	859 424,00	572 949,00	572 949,00	0,00	0,00	0,00	286 475,00	5 729 492,00	10%				
działanie nr 8.6	8vi		28 763 959,00		28 763 959,00	5 075 991,00	4 633 776,00	1 743 571,00	0,00	1 342 594,00	1 547 611,00	442 215,00	33 839 950,00					
poddziałanie nr 8.6.1	8vi		1 438 198,00		1 438 198,00	253 800,00	169 200,00	169 200,00	0,00	0,00	0,00	84 600,00	1 691 998,00	10%				
poddziałanie nr 8.6.2	8vi		27 325 761,00		27 325 761,00	4 822 191,00	4 464 576,00	1 574 371,00	0,00	1 342 594,00	1 547 611,00	357 615,00	32 147 952,00	10%				
oś priorytetowa nr 9			122 665 273,00		122 665 273,00	21 646 812,00	17 465 261,00	8 018 504,00	213 000,00	8 683 368,00	550 389,00	4 181 551,00	144 312 085,00		114 446 700,00	8 218 573,00	6,70%	
działanie nr 9.1			7 893 413,00		7 893 413,00	1 349 425,00	1 217 654,00	136 477,00	0,00	1 000 000,00	81 177,00	175 301,00	9 286 368,00	10%				
poddziałanie nr 9.1.1	9i		5 260 000,00		5 260 000,00	928 235,00	881 177,00	0,00	0,00	800 000,00	81 177,00	47 058,00	6 188 235,00	10%				
poddziałanie nr 9.1.2	9iv		2 633 413,00		2 633 413,00	421 190,00	336 477,00	136 477,00	0,00	200 000,00	0,00	128 243,00	3 098 133,00	10%				
działanie nr 9.2	9i		35 351 619,00		35 351 619,00	6 238 521,00	5 771 468,00	565 168,00	0,00	4 737 088,00	469 212,00	467 053,00	41 590 140,00	10%				
poddziałanie nr 9.2.1	9i		30 334 341,00		30 334 341,00	5 353 119,00	4 911 166,00	0,00	0,00	4 441 954,00	469 212,00	441 953,00	35 687 460,00	10%				
poddziałanie nr 9.2.2	9i		5 017 278,00		5 017 278,00	885 402,00	885 402,00	565 168,00	0,00	295 134,00	0,00	25 100,00	5 902 680,00	10%				

działanie nr 9.3	9iv		60 707 030,0 0		60 707 030,0 00	10 713 005,00	7 977 987,00	5 031 707,00	0,00	2 946 280,00	0,00	2 735 018,0 0	71 420 035,0 00	10%				
poddziałanie nr 9.3.1	9iv		15 000 000,0 0		15 000 000,0 00	2 647 059,00	1 647 059,00	764 706,00	0,00	882 353,00	0,00	1 000 000,0 0	17 647 059,0 00	10%				
poddziałanie nr 9.3.2	9iv		45 707 030,0 0		45 707 030,0 00	8 065 946,00	6 330 928,00	4 267 001,00	0,00	2 063 927,00	0,00	1 735 018,0 0	53 772 976,0 00	10%				
działanie nr 9.4	9v		18 713 211,0 0		18 713 211,0 00	3 302 331,00	2 498 152,00	2 285 152,00	213 000,00	0,00	0,00	804 179,0 0	22 015 542,0 00	10%				
poddziałanie nr 9.4.1	9v		17 506 211,0 0		17 506 211,0 00	3 089 331,00	2 285 152,00	2 285 152,00	0,00	0,00	0,00	804 179,0 0	20 595 542,0 00	10%				
poddziałanie nr 9.4.2	9v		1 207 000,0 0		1 207 000,0 00	213 000,00	213 000,00	0,00	213 000,00	0,00	0,00	0,00	1 420 000,0 00	10%				
oś priorytetowa nr 10			131 079 539,0 0		131 079 539,0 00	23 131 685,00	19 617 397,00	8 856 133,00	685 274,00	10 075 990,00	0,00	3 514 288,0 0	154 211 224,0 00		122 130 739,00	8 94 8 80 0,0 0	6,83%	
działanie nr 10.1			14 238 012,0 0		14 238 012,0 00	2 512 583,00	2 424 348,00	1 037 530,00	0,00	1 386 818,00	0,00	88 235,0 0	16 750 595,0 00					
poddziałanie nr 10.1.1	10i		2 500 000,0 0		2 500 000,0 00	441 176,00	352 941,00	0,00	0,00	352 941,00	0,00	88 235,0 0	2 941 176,0 00	10%				
poddziałanie nr 10.1.2	10i		5 900 000,0 0		5 900 000,0 00	1 041 177,00	1 041 177,00	694 118,00	0,00	347 059,00	0,00	0,00	6 941 177,0 00	10%				
poddziałanie nr 10.1.3	10iv		5 838 012,0 0		5 838 012,0 00	1 030 230,00	1 030 230,00	343 412,00	0,00	686 818,00	0,00	0,00	6 868 242,0 00	10%				
działanie 10.2			70 498 291,0 0		70 498 291,0 00	12 440 881,00	11 314 431,00	4 239 588,00	685 274,00	6 389 569,00	0,00	1 126 450,0 0	82 939 172,0 00					
poddziałanie nr 10.2.1	10i		12 500 000,0 0		12 500 000,0 00	2 205 882,00	1 764 706,00	0,00	0,00	1 764 706,00	0,00	441 176,0 0	14 705 882,0 00	10%				
poddziałanie nr 10.2.2	10i		23 324 725,0 0		23 324 725,0 00	4 116 138,00	3 838 788,00	2 435 260,00	277 350,00	1 126 178,00	0,00	277 350,0 0	27 440 863,0 00	10%				

poddziałanie nr 10.2.3	10iv		34 673 566,0 0		34 673 566,0 0	6 118 861,00	5 710 937,00	1 804 328,00	407 924,00	3 498 685,00	0,00	407 924,0 0	40 792 427, 00	10%				
działanie 10.3			7 250 000,0 0		7 250 000, 00	1 279 412,00	1 279 412,00	1 279 412,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 529 412, 00					
poddziałanie nr 10.3.1	10i		5 250 000,0 0		5 250 000, 00	926 471,00	926 471,00	926 471,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 176 471, 00	0%				
poddziałanie nr 10.3.2	10iv		2 000 000,0 0		2 000 000, 00	352 941,00	352 941,00	352 941,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 352 941, 00	0%				
działanie 10.4			39 093 236,0 0		39 093 236, 00	6 898 809,00	4 599 206,00	2 299 603,00	0,00	2 299 603,00	0,00	2 299 603,0 0	45 992 045, 00					
poddziałanie nr 10.4.1	10iii		19 093 236,0 0		19 093 236, 00	3 369 396,00	2 246 264,00	1 123 132,00	0,00	1 123 132,00	0,00	1 123 132,0 0	22 462 632, 00	0%				
poddziałanie nr 10.4.2	10iv		20 000 000,0 0		20 000 000, 00	3 529 413,00	2 352 942,00	1 176 471,00	0,00	1 176 471,00	0,00	1 176 471,0 0	23 529 413, 00	10%				
oś priorytetowa nr 11			32 081 712,0 0		32 081 712, 00	1 688 512,00	1 435 235,00	0,00	0,00	1 435 235,00	0,00	253 277,0 0	33 770 224, 00		29 932 121,00	2 14 9 59 1,0 0	6,70%	
działanie nr 11.1	9vi		32 081 712,0 0		32 081 712, 00	1 688 512,00	1 435 235,00	0,00	0,00	1 435 235,00	0,00	253 277,0 0	33 770 224, 00	10%				
oś priorytetowa nr 12			66 623 910,0 0		66 623 910, 00	11 757 160,00	11 757 160,00	0,00	11 757 160,00	0,00	0,00	0,00	78 381 070, 00		66 623 910,00	0,0 0	0,00%	
działanie nr 12.1			62 623 910,0 0		62 623 910, 00	11 051 278,00	11 051 278,00	0,00	11 051 278,00	0,00	0,00	0,00	73 675 188, 00	0%				
działanie nr 12.2			4 000 000,0 0		4 000 000, 00	705 882,00	705 882,00	0,00	705 882,00	0,00	0,00	0,00	4 705 882, 00	0%				
RAZEM			1 903 540 287,0 0		1 368 083 592,0 0	535 444 769 492,59	221 872 220,19	44 462 633,00	45 304 750,95	98 183 963,64	33 920 872, 60	222 897 272,4 0	2 348 309 779, 59		1 789 327 870,00	11 4 21 2 41 7,0 0		

(*) Dotyczy krajowego PO, z wyjątkiem osi priorytetowych finansowanych z FS.

(**) Całkowite finansowanie pomniejszone o rezerwę wykonania.

(***) Wraz ze środkami Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, o której mowa w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013

z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470), zwanego dalej „rozporządzeniem 1304/2013”.

· W przypadku gdy oś priorytetowa/działanie/poddziałanie obejmuje więcej niż jedną kategorię regionu lub więcej niż jeden PI,

dane w kol. a-q należy przedstawić w podziale na odpowiednio kategorię regionu lub PI.

· **UWAGA: W odróżnieniu od tabeli 18 w PO - która służy określeniu alokacji UE oraz maksymalnej stopy dofinansowania na poziomie osi priorytetowych - w SZOOP należy wskazać realne szacunki zaangażowania wkładu krajowego (kolumny e-k) uwzględniając różne założenia, m.in. pomoc publiczną oraz uzgodnione współfinansowanie z budżetu państwa.**

· Wyjątek mogą stanowić działania dedykowane w ramach PO WER innowacjom społecznym i współpracy ponadnarodowej przy zachowaniu jednak zasady, według której projekt przypisany jest wyłącznie jednemu PI w ramach działania.

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji Programu Operacyjnego

1. Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 289-302);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 470-486 z późn. zm.);

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012, s.1 z późn. zm.);
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.5.2014, s. 5-44 z późn. zm.);
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.3.2014, s. 1-7);
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 57 z 27.2.2014, s. 7-20);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 69 z 8.3.2014, s. 65-84 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz

zgodnie

z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca

terytorialna” w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 87 z 22.3.2014, s. 1-48);

- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286 z 30.9.2014, s. 1);
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 207/2015 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 38 z 13.2.2015, s. 1 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 271 z 12.9.2014, s. 16-44 z późn. zm.);
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z 29.7.2014, s. 7-18);
- Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 50 z 20.2.2014, s. 22-34 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1-78 z późn. zm.) dalej: rozporządzenie KE nr 651/2014;
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 28 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1-8) dalej: rozporządzenie KE nr 1407/2013;
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2018 poz. 1307 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2018 poz. 1431 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2018 poz. 395 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2018 poz. 913 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2018 poz. 1269 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2018 poz. 966);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2018 poz. 799 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2018 poz. 1265 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2018 poz. 511 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2018 poz. 450 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. 2016 poz. 1828 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2018 poz. 1508 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2018 poz. 1878);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2018 poz. 1457 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 poz. 996 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. 2018 poz. 1969 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. 2018 poz. 917 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2017 poz. 2168 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2018 poz. 1330 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2018 poz. 87);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (t.j. Dz. U. 2018 poz. 736 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 878);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 488);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 2247);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 roku w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (t.j. Dz. U. 2014 poz. 622);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz. U. 2015 poz. 1422 z późn. zm.).

2. Wykaz wytycznych UE:

Wytyczne UE znajdują się na stronie internetowej

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/en/information/legislation/guidance/

3. Wykaz krajowych wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego⁷⁵:

- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014 – 2020;
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020;

---

⁷⁵ W rozumieniu art. 5 Ustawy.

- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020.

4. Indykatory wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów):

- Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Wniosek beneficjenta o płatność w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Instrukcja wypełniania wniosku beneficjenta o płatność w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

5. Inne dokumenty ustalone przez Instytucję Zarządzającą RPO WK-P według specyfikacji RPO WK-P na lata 2014-2020:

- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej UE 2014-2020 (MliR, 23 październik 2017)⁷⁶;
- Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne, Warszawa, lipiec 2015⁷⁷;
- Strategia komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020 (MliR, 30 czerwca 2015)⁷⁸;
- Strategia komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Toruń, 2016 r.);
- Zasady realizacji instrumentu Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w Polsce (MIR, kwiecień 2014 r.)⁷⁹;

⁷⁶ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/umowa-partnerstwa/>

⁷⁷ http://www.zdrowie.gov.pl/aktualnosc-34-2357-Krajowe_ramy_strategiczne_Policy_paper_dla_ochrony_zdrowia_na_lata_2014_2020.html

⁷⁸ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/strategia-komunikacji-polityki-spojnosci-na-lata-2014-2020/>

⁷⁹ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/zasady-realizacji-instrumentu-rozwoj-lokalny-kierowany-przez-spolescnosc-w-polsce/>

- *Poradnik dla lokalnych grup działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020. Wydanie II uzupełnione i zaktualizowane, Warszawa 2015⁸⁰;*
- *Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e). Postanowienia Umowy Partnerstwa. Dokument wykonawczy⁸¹*

---

⁸⁰ <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>

⁸¹ Dokument dostępny na stronie internetowej IZ RPO WK-P.